

Rekenhof

Internationale wederzijdse bijstand bij de invordering van belastingen

Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van volksvertegenwoordigers
Brussel, oktober 2014

Rekenhof

Internationale wederzijdse bijstand bij de invordering van belastingen

Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering van het Rekenhof van 1 oktober 2014

Internationale wederzijdse bijstand bij de invordering van belastingen

Door de toenemende mobiliteit over de grenzen heen worden landen geconfronteerd met de territoriale beperkingen van hun fiscale bevoegdheid. Internationale samenwerking is dan ook broodnodig, niet alleen bij het vestigen van belastingen maar ook bij het invorderen ervan. Het Rekenhof onderzocht of de FOD Financiën over voldoende juridische mogelijkheden, een geschikte interne organisatie en adequate beheersinstrumenten beschikt om de internationale invorderingsbijstand te optimaliseren. Het ging ook na of de bijstand tot goede resultaten leidt.

Internationale invorderingsbijstand is mogelijk op grond van een groot aantal multilaterale en bilaterale verdragen. De EU-lidstaten staan elkaar hoofdzakelijk bij op grond van de Invorderingsrichtlijn. Door de stijgende internationalisering bleek de procedure uit deze richtlijn van 1976 te log en te weinig transparant. Een nieuwe Invorderingsrichtlijn werd aangenomen in 2010 met als bedoeling de internationale bijstand te versnellen en te vereenvoudigen.

Opdat lidstaten sneller een beroep zouden kunnen doen op de bijstand werd het uitputtingsbeginsel afgezwakt. Zelfs indien er nog beslagbare activa op zijn grondgebied aanwezig zijn, kan een lidstaat toch al een verzoek doen. Daarnaast werd in een juridische grondslag voorzien voor het spontaan uitwisselen van inlichtingen over belastingteruggaven tussen de lidstaten. Internationale fiscale compensatie werd hiermee in theorie dus mogelijk. In de praktijk gebeurt dit echter enkel na een bijstandsverzoek. De aangezochte staat verifieert pas dan of er door hem eventuele teruggaven gepland zijn voor die belastingschuldige. Gezien het tijdsverloop tussen het ontstaan van de schuldvordering en het verzoek, is de kans echter gering dat een eventuele teruggave nog niet werd doorgestort. Een automatische spontane uitwisseling van informatie (bv. aan de lidstaat waar de gerechtigde op dat moment woont) is informaticatechnisch onmogelijk doordat een Europees fiscaal identificatienummer voor natuurlijke personen ontbreekt (in tegenstelling tot de btw, waarbij dit systeem wel bestaat). Een mogelijke oplossing ligt in een versterkte samenwerking zoals die tussen Estland en Finland. Estse en Finse ambtenaren kunnen elkaars databanken gericht raadplegen om zo de solvabiliteit van een belastingplichtige na te gaan, te controleren welke activa deze in de andere staat bezit en te verifiëren of hij recht heeft op een belastingteruggave. Op die manier kunnen ontvangers de makkelijkste invorderingswijze kiezen, wat beide landen kosten en tijd bespaart. Een versterkte samenwerking in die zin tussen België en zijn buurlanden lijkt aangewezen.

Hoe meer vorderingen kunnen worden samengevoegd, hoe minder versnippering en hoe lager de administratieve kost. In die optiek werd het toepassingsgebied van de Invorderingsrichtlijn stelselmatig uitgebreid tot alle fiscale schulden. Met de laatste wijziging is de richtlijn ook van toepassing op de lokale en regionale belastingen. Toch zou België kunnen bepleiten deze richtlijn verder uit te breiden tot niet-fiscale schulden, zoals achterstallige onderhoudsgelden, sociale-zekerheidsbijdragen en penale boetes.

Inlichtingen die het *Direct Taxation Liaison Office* van de FOD Financiën ontvangt vanuit het buitenland worden vooralsnog niet gekoppeld met de invorderingsbestanden van de dienst CLO-Invordering (*Central Liaison Office* die instaat voor de internationale gegevensuitwisseling op het vlak van belastingcontrole en -invordering) bij de Administratie van de Inning en de Invordering (AAll). Door dit wel te doen zou de fiscus zicht krijgen op beslagbare activa in het buitenland, zodat de internationale invorderingskans zou vergroten.

STIRint, het informaticaplatform voor het beheer van de internationale invorderingsverzoeken, zou gelinkt moeten worden aan een informaticatool voor het schuldbeheer. Op die manier zou elke, door een binnenlandse ontvanger geregistreerde betaling, automatisch in STIRint worden opgenomen. Aangezien het STIMER-project dat het schuldbeheer moest informatiseren, afgevoerd werd, moet elke gedane betaling, na melding van een lokale ontvanger, manueel ingevoerd worden. Dit houdt risico's in op onvolledigheden en materiële vergissingen. Ook worden rechtstreekse betalingen niet in het systeem opgenomen. Betalingen die de belastingplichtige, nadat een bijstandsverzoek werd gedaan, alsnog aan zijn eigen administratie doet, worden immers niet gezien als internationale invorderingen. Evenmin houdt het systeem rekening met aanvaarde betwistingen, de schuld blijft integraal behouden. De resultaten opgemaakt op basis van STIRint zijn dus vaak onderschat.

Een globaal opvolgingsinstrument van de internationale invorderingsbijstand is nog niet beschikbaar bij de FOD Financiën. De doorlooptijden en invorderingspercentages kunnen dus nog niet centraal worden opgevolgd.

Het lage invorderingspercentage (zo'n 9,85 % in 2011 voor buitenlandse verzoeken tot invordering) is vooral te wijten aan de insolventie van de belastingschuldige of het feit dat een land er niet in slaagt die belastingschuldige te traceren in de andere lidstaat.

Uit een steekproef blijkt duidelijk dat de internationale invordering vaak een "alles of niets"-verhaal is waarbij vooral de kleine bedragen volledig worden ingevorderd. Grote schuldvorderingen wijzen immers veelal op (georganiseerde) fraude en daar ziet de fiscus zich vaak geconfronteerd met fraudeurs die erin slagen te verdwijnen of zich onvermogen te voordoen.

De nieuwe richtlijn betekent vooral op praktisch vlak een verbetering. De standaardformulieren en de uniform uitvoerbare titel vergemakkelijken en versnellen de procedure. Inhoudelijk blijven de ontvangers geconfronteerd met dezelfde problematiek als voorheen. Met de recente oprichting van het Bijzonder Invorderingscentrum, dat zowel de internationale invorderingsdossiers als de complexe binnenlandse invorderingsdossiers behandelt, zullen fraudedossiers hopelijk gericht en sneller aangepakt worden, wat een belangrijke positieve invloed zou kunnen hebben op het algemene internationale invorderingspercentage.

Hoofdstuk 1

Inleiding	11
1.1 Algemene situering en verantwoording	11
1.2 Onderzoeksmethoden	11
1.3 Tegensprekelijke procedure	12

Hoofdstuk 2

Juridisch kader	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Beschrijving juridisch kader	13
2.2.1 Supranationaal/multilateraal niveau	13
2.2.2 Bilateraal niveau	14
2.2.3 Hiërarchie in de rechtsnormen	17
2.3 Vernieuwingen richtlijn 2010/24/EU	18
2.3.1 Praktisch	19
2.3.2 Juridisch	19

Hoofdstuk 3

Organisatie en beheersinstrumenten van de FOD Financiën	25
3.1 Interne organisatie	25
3.1.1 Dienst CLO – Invordering bij de AAI	25
3.1.2 Bijzonder Invorderingscentrum (BIC) bij de AAI	26
3.1.3 Stafdienst Beleidsexpertise en -Ondersteuning (BEO)	26
3.1.4 Direct Taxation Liaison Office (DLO)	27
3.2 Adequate beheersinstrumenten	28
3.2.1 Geautomatiseerde toepassing	28
3.2.2 EU-standaardformulieren	28
3.2.3 Opvolgingssysteem	28
3.2.4 Best practices	29
3.2.5 Besluit	30

Hoofdstuk 4

Resultaten van de internationale invorderingsbijstand	31
4.1 Geautomatiseerde toepassing STIRint en cijfers jaarverslag FOD Financiën	31
4.2 Statistieken voor de Europese Commissie	34
4.3 Specifieke internationale invorderingsactie van de AAI	36
4.4 Resultaten van de nieuwe richtlijn 2010/24/EU	38
4.4.1 Inningspercentages inkomende verzoeken	39
4.4.2 Inningspercentages uitgaande verzoeken	40
4.4.3 Grensoverschrijdende fiscale compensatie	42
4.4.4 Doorlooptijden van de verzoeken om invorderingsbijstand	42
4.4.5 Verschil tussen de invorderingsverzoeken en de invorderingsresultaten	43

Hoofdstuk 5	
Conclusies en aanbevelingen	45
5.1 Conclusies	45
5.1.1 Juridisch kader	45
5.1.2 Organisatie en beheersinstrumenten	46
5.1.3 Resultaten invorderingsbijstand	46
5.2 Aanbevelingen	47
5.2.1 Benutting juridische mogelijkheden	47
5.2.2 Betere aanwending beheersinstrumenten	48
Bijlage	
Antwoord van de minister van Financiën	51

Internationale wederzijdse bijstand bij de invordering van belastingen

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Algemene situering en verantwoording

Fiscaliteit en fiscale fraude in het bijzonder hebben meer dan ooit een internationale dimensie, zodat het belangrijk is dat landen meer internationaal samenwerken en betere afspraken maken. De internationale fraudeconstructies situeren zich niet alleen bij de vestiging van de belasting, maar ook bij de invordering ervan. Malafide personen maken immers handig gebruik van de territoriaal begrensde invorderingsbevoegdheid van de staten. Internationale samenwerking is hier dus onontbeerlijk. De Europese richtlijn 2008/55/EG bleek niet langer te voldoen en werd vervangen door de nieuwe richtlijn 2010/24/EU betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen.

Deze audit onderzoekt de internationale samenwerking op het vlak van invordering door de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering (AAII) van de FOD Financiën. Om redenen van haalbaarheid en beheersbaarheid spitst het onderzoek zich hoofdzakelijk toe op de internationale samenwerking bij de invordering van de directe belastingen. De internationale wederzijdse bijstand bij de vestiging van belastingen komt niet aan bod, evenmin als douanemateries of de indirecte belastingen.

Het onderzoek stelt de volgende drie vragen:

1. Beschikt de FOD Financiën over voldoende juridische mogelijkheden om de internationale wederzijdse bijstand op het vlak van invordering te optimaliseren?
2. Beschikt de FOD Financiën over een geschikte interne organisatie en adequate beheersinstrumenten voor de internationale wederzijdse bijstand op het vlak van invordering?
3. Boekt de internationale wederzijdse bijstand op het vlak van invordering resultaten?

1.2 Onderzoeksmethoden

Het Rekenhof onderzocht documenten, instructies en parlementaire stukken over de wederzijdse bijstand op het vlak van invordering, hierna de “internationale invorderingsbijstand” genoemd, alsook alle relevante cijfergegevens in dit verband (onder meer de statistieken die de FOD Financiën verplicht moet bijhouden voor de Europese Commissie).

Het voerde een steekproef uit van zowel de “inkomende verzoeken” van landen die België om invorderingsbijstand verzoeken, als de “uitgaande verzoeken” van België aan het buitenland. Zo heeft het Rekenhof in totaal 844 dossiers onder de loep genomen. Het ging zowel de behandelingstermijn van die dossiers na, als de invorderingspercentages die werden behaald.

Het Rekenhof vulde zijn onderzoek aan met interviews bij de belangrijkste actoren die betrokken zijn bij de internationale invorderingsbijstand, en meer bepaald bij de dienst CLO-Invordering¹ van de AAI die door de FOD Financiën werd aangeduid als Centraal Verbindingsbureau bij de Europese Commissie voor alle betrokken federale diensten. Daarnaast nam het Rekenhof, naar aanleiding van zijn steekproef, ook een interview af bij één lokaal ontvangkantoor, waar het eveneens enkele concrete dossiers van internationale invorderingsbijstand heeft onderzocht.

Bij de uitvoering van deze audit kon steeds worden gerekend op de actieve en constructieve medewerking van de betrokken ambtenaren van de dienst CLO-Invordering en van het betrokken ontvangkantoor.

1.3 Tegensprekelijke procedure

24 juli 2013	Aankondiging van de audit bij de minister van Financiën en bij de leidend ambtenaren van de AAI
Juli 2013 tot januari 2014	Uitvoering van de audit
9 april 2014	Verzending van het voorontwerp van verslag naar de voorzitter van het directiecomité van de FOD Financiën en de administrateur-generaal van de Inning en de Invordering
26 mei 2014	Antwoord van de voorzitter van het directiecomité van de FOD Financiën
2 juli 2014	Verzending van het ontwerpverslag naar de minister van Financiën
5 augustus 2014	Antwoord van de minister van Financiën

De minister van Financiën antwoordde in zijn brief van 5 augustus dat de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering de nodige maatregelen zal nemen om de aanbevelingen van het Rekenhof zo snel mogelijk te onderzoeken en uit te voeren. Zijn brief is toegevoegd als bijlage bij dit verslag.

---

¹ CLO staat voor *Central Liaison Office*. In elke lidstaat van de Europese Unie bestaat een dergelijke dienst die zorgt voor de internationale gegevensuitwisseling op het vlak van belastingcontrole en -invordering.

Hoofdstuk 2

Juridisch kader

2.1 Inleiding

De toenemende mobiliteit over de grenzen heen van personen, kapitalen, goederen en diensten geeft aanleiding tot een grotere internationale dimensie in de moderne fiscaliteit.

Doordat de nationale fiscale administraties geconfronteerd worden met de territoriale beperkingen van hun fiscale executiebevoegdheid (fiscale controle, vestiging van de belasting en fiscale invordering), zijn de mogelijkheden om te ontsnappen aan de verschuldigde belasting vergroot. Om hieraan het hoofd te bieden is samenwerking op internationaal vlak broodnodig, zowel bij de vestiging van de belasting als bij de invordering ervan. De rechtsgelijkheid van de burgers houdt immers in dat elkeen de door hem verschuldigde belastingen correct betaalt. Wanneer een deel zich hieraan onttrekt, leidt dit automatisch tot een verhoogde belastingdruk voor zij die wel hun verplichtingen nakomen.

Wanneer een land ermee akkoord gaat internationale invorderingsbijstand te verlenen, stemt het ermee in te antwoorden op gevraagde inlichtingen, documenten te notificeren of bewarende of uitvoerende maatregelen te nemen op activa die op zijn grondgebied zijn gelegen, ter uitvoering van een buitenlandse belastingvordering.

België is des te meer gebaat bij een goed functionerende internationale invorderingsbijstand omdat het door zijn geografische ligging en de aanwezigheid van een groot aantal internationale instellingen op zijn grondgebied overwegend vragende partij is van invorderingsbijstand aan andere landen.

2.2 Beschrijving juridisch kader

De internationale invorderingsbijstand wordt mogelijk gemaakt door een groot aantal verdragsteksten. Sommige daarvan werden gesloten in een multilateraal of supranationaal kader (OESO/EU/Benelux), andere zijn bilaterale overeenkomsten. Wat de bilaterale samenwerking betreft, heeft de Belgische staat een groot aantal dubbelbelastingverdragen (DBV) gesloten. Niet al deze DBV's voorzien echter in invorderingsbijstand.

Deze verschillende internationale rechtsbronnen worden hierna kort toegelicht.

2.2.1 Supranationaal/multilateraal niveau

Met de invoering van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal in de EU werden rechtspersonen veel mobieler. Doordat de fiscus voor de invordering van belastingsschulden beperkt is tot zijn eigen grondgebied, vergemakkelijkt de toenemende internationalisering de fiscale fraude. In 1976 al werd de nood aan een Europese samenwerking voor de invordering geofficialiseerd in een richtlijn (76/308/EEG) om de financiële belangen van de lidstaten en van de Gemeenschap te beschermen tegen de dreiging van fiscale

fraude over de landsgrenzen heen. Het toepassingsgebied van de internationale invorderingsbijstand was in deze richtlijn nog beperkt tot schuldvorderingen uit verrichtingen die deel uitmaken van het financieringsstelsel van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw, alsook landbouwheffingen en douanerechten. Door de toenemende globalisering werd het toepassingsgebied stelselmatig uitgebreid: in 1979 tot de btw (richtlijn 79/1071/EEG) en in 2001 tot de schuldvorderingen uit inkomstenbelastingen (richtlijn 2001/44/EG). Door de herhaaldelijke wijzigingen van de basisrichtlijn werd in 2008 een codificatierichtlijn opgesteld (2008/55/EG). De wijze waarop de invorderingsbijstand tussen de EU-lidstaten in de praktijk moet gebeuren, wordt geregeld door verordening (EG) nr. 1179/2008. De Verordening bepaalt onder andere hoe de communicatie tussen de staten moet verlopen, wat de antwoordtermijnen zijn en hoe de invorderingskosten moeten worden vergoed die de aangezochte staat heeft gemaakt. De laatste jaren echter werden de procedures van de codificatierichtlijn van 2008 te log en niet transparant genoeg bevonden. In maart 2010 volgde dan ook een nieuwe richtlijn 2010/24/EU betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen, die het toepassingsgebied verder uitbreidt en ook de procedure vereenvoudigt (zie verder punt 2.3). Het is op grond van deze richtlijn dat alle EU-lidstaten elkaar invorderingsbijstand verlenen.

Sommige EU-lidstaten hebben ook nog onderling een verdrag gesloten waarin ze elkaar invorderingsbijstand verlenen, zoals het Benelux-verdrag van 1952 en de *Nordic Convention* tussen de Scandinavische landen. Bij de *Nordic Convention* zijn ook twee niet-EU-lidstaten (Noorwegen en IJsland) betrokken partij. Het Benelux-invorderingsverdrag bood een al zeer uitgebreide invorderingsbijstand voor die tijd. Zo werd het materiële toepassingsgebied² zeer ruim genomen en gold de bijstand zelfs voor in betwisting zijnde belastingvorderingen. Inhoudelijk werd het verdrag pas ingehaald met de komst van de EU-richtlijn 2010/24/EU.

2.2.2 Bilateraal niveau

Traditioneel is de internationale fiscale samenwerking gesteund op dubbelbelastingverdragen. Het Comité van Fiscale Zaken van de OESO had daartoe reeds in 1963 en 1977 een modelverdrag opgesteld met als doel staten aan te sporen volgens dit model verdragen te sluiten om internationale dubbele belasting, zowel op het inkomen als op het vermogen, te vermijden. Op grond van dit OESO-modelverdrag heeft België met ongeveer 90 partnerstaten dergelijke bilaterale akkoorden gesloten³. Naast de regeling van de heffingsbevoegdheid van de verdragssluitende staten, bevatten deze akkoorden steeds een aantal procedurele bepalingen die de internationale fiscale samenwerking organiseren. In het bijzonder voorzien deze DBV's in de mogelijkheid voor de verdragssluitende staten om elkaar invorderingsbijstand te verlenen. Deze bijstand werd voor het eerst opgenomen in het artikel 27 van het OESO-modelverdrag van 2003. Vele DBV's die België na 2003 heeft gesloten bevatten dan ook een bepaling die gelijkaardig is aan dit artikel 27.

In het verlenen van invorderingsbijstand zijn twee vormen te onderscheiden, de ruime en de beperkte invorderingsbijstand. Bij de ruime invorderingsbijstand verleent de fiscus van

² Het Benelux-verdrag was van toepassing op alle door de staat te eigen bate of ten bate van de provincies en de gemeenten geheven belastingen/rechten.

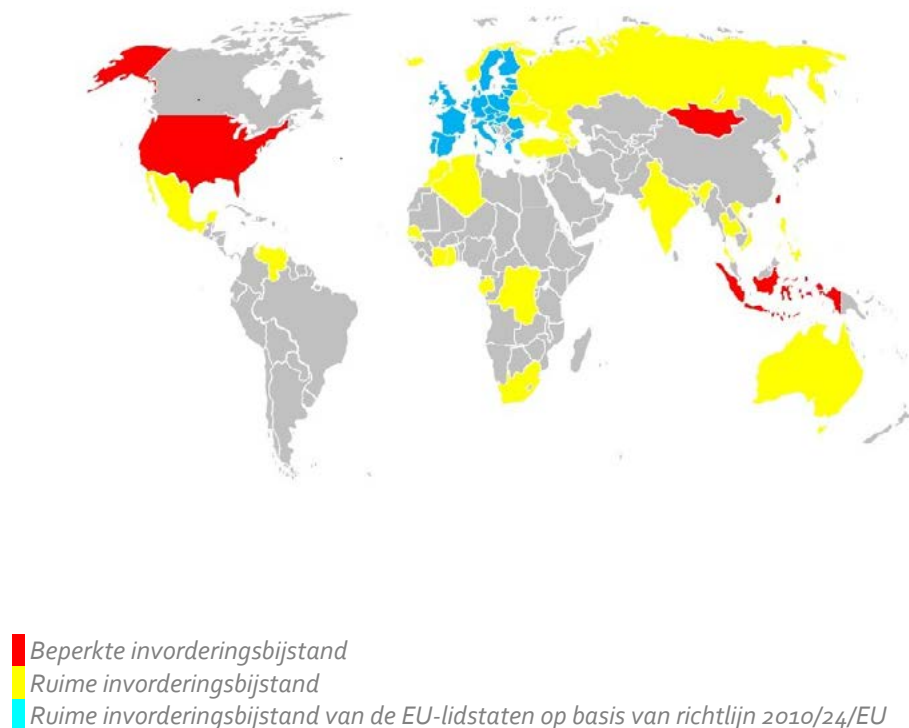
³ De DBV's kunnen op de website van FOD Financiën (AFZ internationaal) worden geraadpleegd.

de aangezochte staat hulp bij de wederzijdse betekening, invordering en tenuitvoerlegging van elke belastingaanslag gevestigd door de verzoekende staat. Bij de beperkte invorderingsbijstand blijft de samenwerking tussen de betrokken staten beperkt tot de invordering van op grond van het DBV ten onrechte genoten belastingverminderingen of vrijstellingen. Een onjuiste toepassing van het betrokken DBV is hier dus de basis van het bijstandsverzoek. De verdragen die voorzien in ruime invorderingsbijstand wijken in meerdere of mindere mate af van het OESO-model. Voor elk concreet geval moet dus steeds het verdrag in kwestie worden geraadpleegd.

Op basis van artikel 27 van het modelverdrag kunnen invorderingsmaatregelen getroffen worden ten opzichte van schuldenaars ongeacht of ze inwoner zijn van de verzoekende, de aangezochte of een andere staat. Het toepassingsgebied wordt dus niet gekoppeld aan inwonerschap maar aan het verschuldigd zijn van een belasting aan een verdragsstaat. Zo kan België een verzoek indienen in Nederland voor de Belgische belastingschuld van een Fransman die een Nederlandse bankrekening heeft. In bepaalde gevallen kan ook invorderingsbijstand worden verleend ten aanzien van derde personen die sommen onder zich houden voor anderen of die krachtens de wetgeving (mede)aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de belastingschuld. Het OESO-modelverdrag bepaalt ook dat de bijstand niet beperkt wordt tot vorderingen voortvloeiende uit belastingen specifiek in het verdrag opgenomen. De bijstand gaat dus verder dan het materieel toepassingsgebied van het betrokken DBV.

Grafiek 1 – Dubbelbelastingverdragen (DBV) met ruime of beperkte invorderingsbijstand

Bron: Rekenhof

Binnen de EU heeft België een *ruime invorderingsbijstand* op basis van een DBV met: Denemarken, Duitsland, Estland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Polen, Spanje, Roemenië en Zweden.

Buiten de EU heeft België een *ruime invorderingsbijstand* op basis van een DBV met: Albanië, Algerije, Armenië, Australië, Azerbeidzjan, Congo, Filipijnen, Gabon, Georgië, Ghana, IJsland, India, Ivoorkust, Kazachstan, Zuid-Korea, Marokko, Mexico, Moldavië, Noorwegen, Oekraïne, Oezbekistan, Russische Federatie, Rwanda, San Marino, Senegal, Thailand, Turkije, Venezuela, Vietnam, Wit-Rusland en Zuid-Afrika.

De samenwerking met een aantal landen buiten de EU (Albanië, Azerbeidzjan, Georgië, Ghana, IJsland, India, Zuid-Korea, Moldavië, Noorwegen, Oekraïne en Zuid-Afrika) kan zowel gebaseerd zijn op het DBV als op het OESO-verdrag. Recentelijk is ook met Australië, Japan, Mexico, Nieuw-Zeeland en Tunesië invorderingsbijstand mogelijk op basis van het OESO-verdrag.

Binnen de EU heeft België een *beperkte invorderingsbijstand* op basis van een DBV met: Cyprus, Slowakije en Tsjechië.

Buiten de EU heeft België een *beperkte invorderingsbijstand* op basis van een DBV met: Indonesië, Mongolië, Taiwan en de Verenigde Staten van Amerika.

De FOD Financiën wees erop dat alle overeenkomsten tot vermindering van dubbele belastingen bepalen dat de verkregen inlichtingen kunnen worden meegedeeld aan de autoriteiten belast met de heffing of de invordering van de in de overeenkomst bedoelde belastingen. Nederland en Luxemburg vatten deze bepaling zo op dat de uitgewisselde inlichtingen mogen worden gebruikt voor invorderingsdoeleinden, maar dat de diensten belast met invordering niet rechtstreeks de gegevens mogen opvragen. Israël weigert elke samenwerking met het oog op de invordering in het kader van de overeenkomst ter vermindering van dubbele belastingen.

Zuid-Amerika en Afrika vertonen een aantal blinde vlekken. Het is aangewezen verder (ruime) invorderingsbijstand overeen te komen bij voorkeur met landen waaruit veel expats in België tewerkgesteld worden zoals Hongkong, China, Japan, Israël en de Verenigde Arabische Emiraten, alsook met economische groeilanden zoals Brazilië.

Het valt op dat een aantal landen die geen invorderingsbijstand met België zijn overeengekomen wel voorzien in een uitwisseling van inlichtingen met het oog op het vestigen van belastingen⁴.

Er is geen invorderingsbijstand met Zwitserland. Bovendien is de uitwisseling van inlichtingen met Zwitserland beperkt. Tussen de EU en Zwitserland werd een akkoord gesloten dat stipuleert dat informatie enkel kan worden opgevraagd in geval van georganiseerde fraude. In de praktijk betekent dit dat de fiscus bewijs moet leveren van deze fraude en dan

---

⁴ Argentinië, Bangladesh, Bosnië-Herzegovina, Brazilië, Canada, Chili, China, Ecuador, Egypte, Hongkong, Israël, Japan, Kirgizië, Koeweit, Macedonië, Maleisië, Nieuw-Zeeland, Nigeria, Pakistan, Servië en Montenegro, Singapore, Sri Lanka, Tunesië, Verenigde Arabische Emiraten.

ook nog op de hoogte moet zijn van een bankrekening in Zwitserland. Tot op heden werd van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. De samenwerking op gebied van invordering met Zwitserland wordt geregeld door de *Overeenkomst voor samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondstaat, anderzijds, ter bestrijding van de fraude en andere illegale activiteiten die hun financiële belangen schaden*, geratificeerd bij wet van 22 januari 2007 houdende instemming met de overeenkomst. De samenwerking beperkt zich tot fraudegevallen inzake btw, douane en accijnzen en bepaalde belastingen op consumptie. Directe belastingen vallen bijgevolg niet onder het toepassingsgebied van deze samenwerking.

Een aantal DBV's zijn wel al ondertekend, maar nog niet geratificeerd:

Tabel 1 – Ondertekende maar nog niet geratificeerde dubbelbelastingverdragen met België

Landen	Enkel inlichtingen	Ruime invorderingsbijstand	Beperkte invorderingsbijstand
Bahrein		X	
Eiland Man		X	
Macao	X		
Oeganda		X	
Oman		X	
Qatar	X		
Seychellen		X	

Bron: Rekenhof

Hierbij valt vooral het Eiland Man op. Hoewel dit eiland tot de belastingparadijzen behoort, voert het nu wel een open politiek inzake internationale invordering. Voor de overige belastingparadijzen zoals Liechtenstein, Panama, de Kaaimaneilanden en dergelijke bestaan er nog steeds geen DBV's die voorzien in invorderingsbijstand.

2.2.3 Hiërarchie in de rechtsnormen

In geval van een bijstandsverzoek aan bv. Nederland, kan de Belgische administratie zich op verschillende rechtsinstrumenten beroepen (het Benelux-invorderingsverdrag, de Europese richtlijn 2010/24/EU en het DBV met Nederland). Aangezien deze verdragen niet allemaal hetzelfde toepassingsgebied hebben, stelt zich, in het geval de invordering van een bepaalde belasting onder twee of meer verdragen zou kunnen vallen, de vraag welk verdrag primeert boven het andere. Wat de relatie met de Europese lidstaten betreft geldt nog steeds de primauteit van het Gemeenschapsrecht⁵. Dit principe moet in die zin worden geïnterpreteerd dat de lidstaten zich ertoe verbinden geen akkoorden meer te sluiten die de werking van het Gemeenschapsrecht in het gedrang brengen. Dit houdt in dat de in de richtlijn vastgelegde invorderingsbijstand als minimumnorm geldt, maar niets belet de Europese lidstaten onder elkaar een meer uitgebreide invorderingsbijstand te bedingen. Dit principe wordt trouwens expliciet weergegeven in artikel 24 van de richtlijn: "Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de vervulling van een eventuele verplichting tot het verstrekken van

⁵ Het "Smeerkaas arrest", Cass. 27 mei 1971, Arr. Cass. 1971, 959; S.E.W. 1972, p. 42.

ruimere bijstand uit hoofde van bestaande bilaterale of multilaterale overeenkomsten of regelingen”.

Vermits de richtlijn vrij ver gaat, worden de DBV's tussen EU-lidstaten wat invordering betreft steeds minder en minder gebruikt. Eén van de punten waarvoor de invorderingsclausules in de DBV's wel nog nuttig zijn, is wanneer het gaat om schulden die de drempel van 1.500 euro⁶ niet halen. Over deze drempel bestaat er discussie in de EU. De FOD Financiën heeft te kennen gegeven ervan te willen afstappen en kijkt een mogelijke wetswijziging in die zin na. Voorlopig hebben de DBV's echter wel nog waarde voor de invordering van die kleine bedragen. Ook voor de schulden die ouder zijn dan tien jaar hebben de DBV's nog hun nut (deze oude schulden kunnen niet meer ingevorderd worden via de richtlijn). De FOD Financiën signaleert dat de AAII aan de Europese Commissie heeft voorgesteld om de drempel van 1.500 euro te verlagen op voorwaarde van wederkerigheid, zodat voor kleine bedragen die op geautomatiseerde wijze kunnen ingevorderd worden zoals de btw-teruggave, de richtlijn eveneens van toepassing kan zijn. In voorkomend geval zal hiervoor een wetswijziging nodig zijn.

Uiteraard zijn de invorderingsclausules in DBV's met niet-EU-lidstaten, zoals deze met Noorwegen, Turkije, Rusland en India, van groot belang. Daar zijn immers geen alternatieven voorhanden. Ook is er buiten de EU nog veel invorderingspotentieel in landen waarmee nog geen DBV werd gesloten of waarvan het gesloten DBV niet in invorderingsbijstand voorziet. Zoals reeds gezegd kan in dit verband met name worden gedacht aan landen met veel expats zoals de Verenigde Staten, Saoedi-Arabië, Israël, Canada, Hongkong en Japan. Ook het sluiten van DBV's met economische groei landen zoals Brazilië en China is belangrijk. In zijn antwoord nuanceert de FOD Financiën deze zienswijze door te stellen dat het OESO-verdrag een alternatief kan bieden indien een invorderingsclausule ontbreekt in een DBV met een niet-EU-lidstaat.

2.3 Vernieuwingen richtlijn 2010/24/EU

Eén van de grote obstakels waarmee de internationale invorderingsbijstand te kampen had, was de procedurele traagheid ervan. Aangezien de mogelijkheid om invorderingsbijstand in te roepen, onderworpen is aan de voorafgaande uitputting van de eigen invorderingsmiddelen, betreft het veelal oudere schulden waarvoor de verzoekende staat al invorderingsprocedures heeft ingesteld. Wanneer deze staat dan de bijstand inroept van een ander land, zal de aangezochte staat misschien prioriteit verlenen aan zijn eigen schuldvorderingen, en enkel met de capaciteit die overblijft gevolg geven aan het buitenlandse verzoek. Daardoor ontstaat het risico op een achtergestelde behandeling. Hoe ouder de schuldvorderingen zijn, hoe minder de invordering kans op slagen heeft. Alles moet dus in het werk worden gesteld om de internationale invordering minder log te laten verlopen, zodat fraudeurs ook minder kans krijgen zich onvermogen te maken door allerhande activa te verbergen. Een

⁶ Artikel 18, 3^e lid van richtlijn 2010/24/EU bepaalt dat een lidstaat niet verplicht is invorderingsbijstand te verlenen wanneer het totale bedrag van de vorderingen waarvoor om bijstand wordt verzocht, minder dan 1.500 euro bedraagt.

aantal praktische en juridische vernieuwingen in de richtlijn trachten de efficiëntie en effectiviteit van de internationale invorderingsbijstand te verhogen⁷.

2.3.1 Praktisch

2.3.1.1 Invoering van een uniforme titel

Om invorderingsmaatregelen te kunnen nemen, moet een overheid zowel nationaal als internationaal beschikken over een uitvoerbare titel. Vroeger gebruikte elk land zijn eigen uitvoerbare titel (volgens zijn eigen model en in zijn eigen taal) wanneer het om invorderingsbijstand verzocht. Vermits dit in de aangezochte staat soms tot erkennings- en vertalingsprocedures leidde (te meer met de uitbreiding van de EU), werd het ontwikkelen van een uniforme titel één van de hoofdbekommernissen van de nieuwe richtlijn. De richtlijn voerde een uniforme titel in om invorderingsmaatregelen te nemen in een andere lidstaat. Deze uniforme titel weerspiegelt de inhoud van de oorspronkelijke uitvoerbare titel en is zonder meer geldig in alle lidstaten. De vertraging in de internationale invorderingsbijstand door allerlei erkennings- en vertalingsprocedures werd hiermee weggewerkt.

2.3.1.2 Elektronische verzending van standaardformulieren

Vroeger werden de verzoeken per post verstuurd, wat voor de nodige vertraging zorgde. De nieuwe richtlijn legt nu een algemene verplichting op om verzoeken en documenten in digitale vorm en via een elektronisch netwerk te verzenden. Naast de digitalisering bevorderen een doorgedreven standaardisering en automatisering de internationale bijstand. Elektronische modelformulieren werden ontworpen om bijstandsverzoeken in te dienen. Het grote voordeel is dat deze formulieren bestaan uit keuzemenu's die de verzoekende staat moet aanklikken en die dan automatisch verschijnen in de taal van de gebruiker, de aangezochte staat. Enkel de vrije tekstvakken moeten nog worden vertaald.

2.3.2 Juridisch

2.3.2.1 Uitbreiding van het toepassingsgebied

De richtlijn omschrijft het uitgebreide materiële toepassingsveld als *“alle vormen van belastingen en rechten, geheven door of ten behoeve van een lidstaat of zijn territoriale of staatkundige onderdelen, lokale overheden daaronder begrepen, dan wel ten behoeve van de Unie”* en landbouwgerelateerde heffingen⁸. Onder het beginsel dat de bijzaak de hoofdzaak volgt, is de richtlijn ook van toepassing op de administratieve sancties, intresten en kosten op deze belastingen. Expliciet uitgesloten zijn socialezekerheidsbijdragen en strafrechtelijke sancties.⁹

Hoewel het toepassingsgebied al aanzienlijk werd uitgebreid, zou het een nog grotere vooruitgang betekenen, mochten ook niet-fiscale schulden onder deze richtlijn vallen. Hierbij

⁷ “Om aan het stijgende aantal verzoeken om bijstand te kunnen voldoen en betere resultaten te bereiken, moet de invorderingsbijstand efficiënter en effectiever worden georganiseerd en in praktisch opzicht gemakkelijker kunnen verlopen”, aldus de inleidende overweging van de nieuwe richtlijn.

⁸ Restituties, interventies en andere maatregelen die deel uitmaken van het stelsel van volledige of gedeeltelijke financiering door het Europees Landbouwarantiefonds en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling, met inbegrip van in het kader van deze maatregelen te innen bedragen; heffingen en andere rechten uit hoofde van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker (artikel 2, 1^e lid, b) en c) van richtlijn 2010/24/EU).

⁹ Artikel 2, 3^e lid a) en d) van richtlijn 2010/24/EU.

kan worden gedacht aan achterstallige onderhoudsgelden, socialezekerheidsbijdragen en penale boetes. Hoe minder de vorderingen versnipperd raken en hoe meer ze samengevoegd worden, hoe lager de administratieve lasten. Volgens het laatste evaluatieverslag van DAVO (Dienst voor Alimentatievorderingen) heeft 6 % van de door hem behandelde dossiers betrekking op in het buitenland gedomicilieerde onderhoudsplichtigen¹⁰. De invordering ervan gebeurt door een dienst die tot de FOD Financiën behoort en is een verplichting die het gevolg is van een rechterlijke beslissing. Niets zou dus beletten deze vorderingen internationaal uit te wisselen via de centrale verbindingsbureaus. Ook penale boeten worden ingevorderd door een ontvanger bij de FOD Financiën zodat zij makkelijk kunnen worden opgenomen in een bijstandsverzoek. Toch worden zij specifiek uitgesloten vermits dit strafrechtelijke sancties zijn. De internationale invordering van socialezekerheidsbijdragen maakt het voorwerp uit van een specifieke verordening¹¹. Lidstaten (o.a. Nederland en Spanje) waarin de belastingen en de sociale bijdragen door één en dezelfde overheidsdienst worden geïnd, behandelen de verzoeken voor invorderingsbijstand voor de directe belastingen samen met de verzoeken voor sociale bijdragen. In België is dit vooralsnog onmogelijk vermits het de verschillende inningsinstellingen van socialezekerheidsbijdragen zijn die de sociale bijdragen invorderen. Aangezien in België de bijzondere sociale bijdragen samen met de fiscale schulden worden ingevorderd, moeten de bijzondere bijdragen sociale zekerheid dan ook eerst uit de in te vorderen bedragen worden gefilterd, wat zeer omslachtig is.

2.3.2.2 Versoepeling van het uitputtingsbeginsel

Het is niet de bedoeling dat lidstaten overbelast raken met de invordering van buitenlandse schuldvorderingen. Daarom is de mogelijkheid om invorderingsbijstand in te roepen, zoals eerder vermeld, onderworpen aan de voorafgaande uitputting van de eigen invorderingsmogelijkheden. Hoe ver de verzoekende staat daarin moet gaan, hangt sterk af van de interpretatie van dit beginsel. Voorheen werd er geen bijstand verleend indien er nog voor beslag vatbare activa aanwezig waren in de verzoekende staat. De nieuwe richtlijn zwakt dit af door de verzoekende staat te verplichten de passende invorderingsmiddelen aan te wenden. Hij mag zich rechtsreeks tot een andere staat wenden wanneer het duidelijk is dat er op zijn grondgebied geen voor invordering vatbare activa aanwezig zijn (of dat deze niet tot een volledige betaling van de schuld zouden leiden) en hij over specifieke informatie beschikt dat de schuldenaar in een andere staat wel over activa beschikt. Ook mag hij om bijstand verzoeken wanneer de aanwending van zijn eigen invorderingsmiddelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden¹². Vooral dat laatste schept mogelijkheden: de ontvanger oordeelt naar eigen vermogen of een bepaalde maatregel wel passend en humaan is in verhouding tot de schuld. Zo is bv. een invordering via een bankrekening passender dan een invordering op een onroerend goed. Onroerend beslag betekent vaak een ware procedureslag en brengt zwaar sociaal leed teweeg bij de schuldenaars zodat de ontvanger dit mag vermijden.

Het belang van de uitputtingsvoorwaarde moet echter niet worden overschat. Een wederzijdse controle op de naleving van deze voorwaarde is onmogelijk en in de praktijk vertrouwen de lidstaten erop dat de verzoekende staat zelf al invorderingspogingen ondernomen

¹⁰ 1.583 dossiers op een totaal van 23.395 dossiers, DOC 53 1915/003, p.12.

¹¹ Verordening (EG) nr. 987/2009.

¹² Artikel 11 van richtlijn 2010/24/EU.

heeft¹³. Een concrete situatie waarin deze voorwaarde wel problemen gaf, was het geval waarin een Nederlander Belgische onroerende voorheffing verschuldigd was. Nederland weigerde in dit geval systematisch bijstand omdat het verschuldigd zijn van onroerende voorheffing het hebben van een onroerend goed in België impliceert (waarop kan ingevorderd worden). Zoals vermeld is dit een zware procedure waarbij tijdens het verloop ervan nog andere (al dan niet bevoorrechte) schuldeisers kunnen opdagen en er vaak niets meer overblijft voor de fiscus als *chirografaire schuldeiser*¹⁴. In de versoepelde vorm van de uitputtingsvoorwaarde is een weigering van Nederland in deze situatie niet meer mogelijk.

2.3.2.3 *Internationale fiscale compensatie*

Een zeer praktische vernieuwing in de richtlijn bestaat in het voorzien van een rechtsgrondslag voor het spontaan uitwisselen van inlichtingen over belastingteruggaven. Indien een teruggave, met uitzondering van de btw, betrekking heeft op een persoon die in een andere lidstaat woont, kan de lidstaat van teruggave de woonstaat hierover inlichten¹⁵. Indien de begunstigde van teruggave daar nog een openstaande schuld heeft, kan de teruggave worden opgeschort en het bedrag worden uitbetaald aan die schuldeisende staat. Hoewel dit veel invorderingsproblemen zou kunnen voorkomen, zijn de lidstaten informaticatechnisch niet voorbereid op deze mededelingen. Op btw-vlak is dit anders: wanneer een Belgische btw-plichtige een aanvraag doet tot teruggave in een andere lidstaat, komt de Belgische overheid dit automatisch te weten via de geëigende Europese portaalsite. Zij gaat dan na of deze Belgische belastingplichtige nog openstaande schulden heeft en desgevallend kan zij de lidstaat aan wie de teruggave wordt gevraagd, contacteren en om compensatie vragen. Deze techniek wordt bovendien ook toegepast om teruggaven van btw te compenseren met schulden inzake directe belastingen. In tegenstelling tot de btw is een recht op teruggave in de directe belastingen in een andere lidstaat niet automatisch bekend, zodat fiscale compensatie hier uitgesloten is. De verklaring ligt in het gegeven dat een btw-plichtige één uniek btw-nummer heeft dat in de hele EU gebruikt wordt. De identificatie is dus zeer eenvoudig. Bij natuurlijke personen is dit niet het geval, hun nationaal nummer in één lidstaat laat geen identificatie toe in een andere lidstaat.

De internationale fiscale compensatie in directe belastingen gebeurt enkel in geval een verzoek tot invorderingsbijstand werd gedaan. Dan verifieert de aangezochte staat wel of er door hem eventuele teruggaven gepland zijn t.a.v. die belastingschuldige. Gelet op het grote tijdsverloop tussen het ontstaan van de schuldvordering en het bijstandsverzoek, is de kans gering dat een eventuele teruggave nog niet doorgestort werd. Zeker wanneer de belastingplichtige daar geen activiteit uitoefent en dus niet op regelmatige basis rechten op teruggave genereert.

Hoewel een algemene Europese fiscale compensatie de administraties heel wat kosten zou besparen, lijkt een mogelijk alternatief te vinden in een versterkte bilaterale samenwerking tussen een aantal lidstaten. In een overeenkomst tussen Estland en Finland bv. is het toegestaan dat sommige nominatief aangeduide ambtenaren van het ene land rechtstreeks de

¹³ I. De Troyer, *De invordering van belastingen in grensoverschrijdende situaties*, Antwerpen, Intersentia, 2009, p. 361.

¹⁴ Een schuldeiser die in geval van meerdere schuldeisers (in geval van faillissement of beslag) geen reden van voorrang kan inroepen.

¹⁵ Artikel 6 van richtlijn 2010/24/EU.

databanken van het andere land kunnen raadplegen. Indien België een overeenkomst van deze strekking zou sluiten met zijn buurlanden Frankrijk, Nederland, Duitsland en Luxemburg, zou dit een sterk verhoogde opbrengst met zich meebrengen, tegen een lage kost.

Een concreet voorbeeld van het nut van een internationale fiscale compensatie is te vinden in Duitsland. Bij een Duitse teruggave van douanerechten vraagt Duitsland immers automatisch aan de betrokken staten of de begunstigde belastingplichtige nog openstaande schulden heeft. Ook de FOD Financiën plande, naar het voorbeeld van Nederland, in zijn operationeel plan van 2013, een gerichte internationale invorderingsactie door containers, van belastingplichtigen die nog openstaande directe belastingen/btw-schulden hebben, bij import te immobiliseren. De concrete uitwerking hiervan was ten tijde van het onderzoek echter nog niet gestart.

Hoe verregaand internationale fiscale compensatie kan gaan, illustreert het geval van een spontane mededeling van Portugal aan België over een ontvangen waarborgsom van een Belgische firma in het kader van een overheidsopdracht. Vooraleer de borg werd teruggestort aan de firma, vroeg Portugal of deze firma nog Belgische fiscale schulden had zodat desgevallend de borg gebruikt kon worden tot terugbetaling daarvan.

2.3.2.4 *Behandeling van de buitenlandse schuldvordering*

De aangezochte lidstaat moet de buitenlandse schuldvordering behandelen alsof het een eigen schuldvordering betreft¹⁶. Hij wendt dus bevoegdheden en procedures aan die mogelijk zijn volgens zijn eigen interne wetgeving. Op deze gelijke behandeling bestaat één uitzondering: terwijl de eigen belastingvorderingen een preferentiële behandeling genieten, geldt dit niet voor de buitenlandse belastingvorderingen¹⁷. Dit komt erop neer dat wanneer de belastingschuldige verschillende schuldeisers heeft, de verzoekende buitenlandse staat als laatste wordt uitbetaald, na de bevoorrechte schuldeisers. Meestal schiet er voor deze chirografaire schuldeisers niets meer over. Dit houdt ook in dat in geval een land een verzoek ontvangt om invorderingsbijstand, en het zelf nog een openstaande schuldvordering heeft ten opzichte van die belastingschuldige, hij zijn vordering bij voorrang mag invorderen. Een ander gevolg van de niet-preferentiële behandeling van buitenlandse schuldvorderingen bestaat erin dat de verzoekende staat niet het recht heeft een hypotheek te vestigen op een onroerend goed in het buitenland. Hij moet hiervoor eerst gemachtigd worden door een rechtbank van de staat waarin het onroerend goed is gevestigd. Uitvoerende beslagen op onroerende activa in het buitenland zijn door deze zware procedures dan ook dode letter gebleven. Het DBV met Algerije is in dit kader opvallend in die zin dat daarin wordt bepaald dat de belastingvorderingen in de aangezochte staat dezelfde voorrechten genieten als vorderingen van die staat¹⁸. Dit DBV gaat dus verder dan de richtlijn op dat vlak.

Volgens het wederkerigheidprincipe is de aangezochte staat niet verplicht invorderingsmaatregelen te nemen die niet voorzien zijn in de verzoekende staat. Dit is logisch, zo niet zou de verzoekende staat zich kunnen bezondigen aan rechtsmisbruik door via de invorderingsbijstand maatregelen toe te passen die volgens zijn eigen wetgeving niet mogelijk zijn. Enkel de aan de verzoekende en aangezochte staat gemeenschappelijke invorderingsmaat-

¹⁶ Artikel 13, 1^e lid, 1^e alinea van richtlijn 2010/24/EU.

¹⁷ Artikel 13, 1^e lid, 3^e alinea van richtlijn 2010/24/EU.

¹⁸ Artikel 27, 8^e lid van het DBV Algerije van 15 december 1991.

regelen zijn dus mogelijk, in de praktijk betekent dit het zwakste invorderingsapparaat van de twee. Dit principe werkt zeer belemmerend, maar uit de praktijk blijkt een pragmatische toepassing ervan. Gezien de moeilijkheid het interne recht van de andere lidstaten in detail te kennen, hanteert de aangezochte staat meestal de maatregelen uit zijn eigen recht, zonder rekening te houden met de juridische mogelijkheid ervan in de verzoekende staat. Momenteel probeert men voor alle lidstaten wel de juridische invorderingsmogelijkheden met bijkomende modaliteiten in kaart te brengen (zie verder in punt 3.2.3 over het project *Recovery in Europe*). In zijn antwoord verduidelijkt de FOD Financiën dat op grond van richtlijn 2010/24/EU¹⁹ de enige belemmering erin bestaat dat de aangezochte staat geen maatregelen kan nemen die niet bestaan in de eigen rechtsorde.

2.3.2.5 Deelname aan administratieve onderzoeken

Ter bevordering van de wederzijdse invorderingsbijstand hebben vooraf gemachtigde ambtenaren van de verzoekende staat nu ook het recht aanwezig te zijn in de administratieve kantoren van de aangezochte staat om daar aan onderzoeken deel te nemen. Zij kunnen er personen ondervragen, dossiers inkijken en bijstand verlenen in rechtszaken²⁰. Hoewel deze bepaling veel mogelijkheden biedt voor de strijd tegen de internationale fiscale fraude, heeft België hier tot nu toe nog geen gebruik van gemaakt.

2.3.2.6 Doorgifte aan een derde lidstaat van nuttige verkregen inlichtingen

Indien de verzoekende of de aangezochte lidstaat van oordeel is dat de verkregen inlichtingen van nut kunnen zijn voor een derde lidstaat, kan de lidstaat deze inlichting doorgeven aan die derde lidstaat aan de hand van een standaardformulier dat langs elektronische weg wordt verstuurd²¹. België heeft nog nooit dergelijke inlichtingen ontvangen van een derde lidstaat en heeft op zijn beurt nog nooit dergelijke inlichtingen gestuurd naar een derde lidstaat. Ook deze wettelijke bepaling blijft momenteel dus nog dode letter.

¹⁹ Artikel 13, 1^e lid, 1^e alinea van de richtlijn 2010/24/EU stelt: “Met het oog op de invordering in de aangezochte lidstaat wordt iedere schuldvordering waarvoor een verzoek tot invordering is ingediend, behandeld alsof het een schuldvordering van de aangezochte staat zelf betreft, tenzij in deze richtlijn anders is bepaald. De aangezochte autoriteit wendt de bevoegdheden en procedures aan waarover zij beschikt uit hoofde van de in de aangezochte lidstaat geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen ter zake van schuldvorderingen met betrekking tot dezelfde belasting of hetzelfde recht dan wel, bij gebreke daarvan, een soortgelijke belasting of soortgelijk recht, tenzij in deze richtlijn anders is bepaald”.

²⁰ Artikel 7, 1^e en 2^e lid van richtlijn 2010/24/EU.

²¹ Artikel 23, 4^e lid van richtlijn 2010/24/EU.

Hoofdstuk 3

Organisatie en beheersinstrumenten van de FOD Financiën

Dit hoofdstuk gaat na of de FOD Financiën beschikt over een geschikte interne organisatie en adequate beheersinstrumenten om internationale invorderingsbijstand te verlenen.

3.1 Interne organisatie

3.1.1 Dienst CLO-Invordering bij de AAI

Om de internationale invorderingsbijstand te kunnen organiseren, draagt de richtlijn de lidstaten op een centraal verbindingsbureau aan te duiden²². De FOD Financiën gaf deze opdracht aan de dienst CLO-Invordering bij de AAI. Op 1 januari 2014 werd deze dienst omgevormd tot de *Dienst transversale invordering*²³. Aangezien de audit tijdens de tweede helft van 2013 werd uitgevoerd, wordt in dit verslag de naam *CLO-Invordering* aangehouden.

De dienst CLO-Invordering is verantwoordelijk voor het beheer van zowel de inkomende als de uitgaande invorderingsverzoeken, en dit zowel voor de directe als de indirecte belastingen.

De dienst fungeert vooral als doorgeefluik van de inkomende verzoeken aan de Belgische ontvangkantoren en van de uitgaande verzoeken aan de centrale verbindingsbureaus van de andere staten (die zij dan op hun beurt aan hun plaatselijke ontvanger bezorgen). Inkomende verzoeken die belastingmateries betreffen die tot de bevoegdheden van de deelstaten behoren, worden onverwijld doorgestuurd. Verzoeken die federale belastingmateries behelzen, worden eerst aan een inhoudelijke controle onderworpen²⁴ en daarna doorgevoerd naar de betrokken ontvanger. Praktisch gezien komt het erop neer dat elke communicatie over het verzoek via de dienst CLO-Invordering verloopt. Er is geen rechtstreeks contact tussen de binnenlandse en de buitenlandse ontvangers. Niettemin blijven laatstgenoemden wel meester van het dossier. Zij zijn belast met de eigenlijke invordering van de belasting en beslissen op basis van hun lokale terreinkennis volledig autonoom of een belastingschuldige al dan niet insolvent is en welke invorderingsmaatregelen er getroffen worden.

²² Artikel 4, 2e lid van richtlijn 2010/24/EU.

²³ Artikels 3, § 3, 1° en 7, 7° van het besluit van 17 december 2013 van de voorzitter van het Directiecomité tot oprichting van de operationele diensten van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering.

²⁴ Er wordt nagegaan of het verzoek wel onder het toepassingsgebied van de richtlijn valt (drempel van 1.500 euro, ouderdom van de schuld ...).

Voorts bezorgt de dienst CLO-Invordering de rapportering aan de Europese Commissie die door de richtlijn wordt gevraagd²⁵.

Ten tijde van het onderzoek waren er in de dienst CLO-Invordering negen personeelsleden werkzaam voor de directe belastingen en de btw, waaronder vier van een lagere graad dan voorzien. Een personeelsbehoefte studie (berekend op basis van de gemiddelde behandelingsduur van een verzoek) toonde aan dat de dienst minstens twee personeelsleden tekort heeft.

3.1.2 Bijzonder Invorderingscentrum (BIC) bij de AAI

Sinds 1 januari 2014 werden wijzigingen doorgevoerd in de operationele diensten van de AAI, waar een Inningscentrum, een Bijzonder Invorderingscentrum (BIC) en veertien Regionale Invorderingscentra werden opgericht.

Het BIC is bevoegd voor de internationale invordering en de invordering van complexe, specifieke binnenlandse dossiers. De ontvangkantoren *Buitenland* en het ontvangkantoor van het Centraal BTW-Kantoor voor Buitenlandse Belastingplichtigen werden in het BIC geïntegreerd. Daarnaast werden binnen het BIC een aantal nieuwe diensten opgericht: de *Dienst Transversale Invordering* (belast met de behandeling van vragen om internationale bijstand bij de invordering van de ontvangers van de AAI of van buitenlandse overheden), de Invorderingsinspectie *Brussel BIC - Bijzonder Invorderingscentrum*, de *Dienst Boekhoudcontrole* belast met het toezicht op de materiële verrichtingen uitgevoerd door de ontvangers en een *Juridische Dienst* belast met de juridische en procedurele ondersteuning van de diensten en de ontvangkantoren van het BIC.

In een tweede fase zou de bevoegdheid van het BIC nog worden uitgebreid naar de invordering van de aanslagen gevestigd door de Administratie Grote Ondernemingen en de Algemene Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie (AABB).

De oprichting van het BIC heeft tot doel de kennis over de invordering van speciale dossiers te centraliseren zodat veel efficiënter kan worden opgetreden. Een bijkomend voordeel is dat deze dossiers uit de lokale ontvangkantoren worden weggetrokken zodat zij zich kunnen focussen op hun reguliere werk.

3.1.3 Stafdienst Beleidsexpertise en -Ondersteuning (BEO)

De Stafdienst Beleidsexpertise en -Ondersteuning (BEO) beheert het juridisch instrumentarium voor de internationale invorderingsbijstand. Deze dienst voert de onderhandelingen met het oog op het sluiten van de DBV's en neemt deel aan de werkzaamheden van de internationale organisaties inzake directe belastingen (EU, OESO, Verenigde Naties ...).

De AAI is vragende partij om betrokken te zijn bij de totstandkoming van een DBV, onder meer om na te gaan of er al dan niet interesse is om een invorderingsclausule in te voegen.

---

²⁵ Artikel 27 van richtlijn 2010/24/EU bepaalt dat jaarlijks op 31 maart aan de Europese Commissie mededeling wordt gedaan van het aantal bijstandsverzoeken dat men aan elke staat zendt en van elke staat ontvangt. Ook het bedrag van de schuldvorderingen waarvoor om invorderingsbijstand wordt gevraagd en de effectief ingevorderde bedragen worden gecommuniceerd.

3.1.4 Direct Taxation Liaison Office (DLO)

Het *Direct Taxation Liaison Office* (DLO) is een aparte dienst die specifiek gericht is op de gegevensuitwisseling inzake directe belastingen, enkel met het oog op de vestiging van de belasting. Tot zijn takenpakket behoren het beheer en de opvolging van verzoeken om inlichtingen en spontane mededelingen van inlichtingen, afkomstig van Belgische belastingdiensten of van buitenlandse belastingadministraties.

Momenteel is er geen kruising van de invorderingsbestanden van de dienst CLO-Invoering en de gegevens die DLO ontvangt van de partnerstaten. Een dergelijke koppeling zou het nochtans op systematische wijze mogelijk maken in het buitenland gelegen activa op te sporen van personen met fiscale schulden in België. Om de vermogenstoestand van de schuldenaar na te gaan, beschikken invorderingsambtenaren immers over alle onderzoeksbevoegdheden van het WIB92 en het Wbtw²⁶. Dergelijke kruising van gegevens zou de slaagkans van invordering dus aanzienlijk kunnen bevorderen.

Om tegemoet te komen aan de uitwisselingsverplichtingen van richtlijn 2011/16/EU²⁷ en de regelgeving rond de Amerikaanse FATCA-wet²⁸ zullen in het informaticaplatform STIRint²⁹ dat bij de FOD Financiën werd opgericht (zie verder punt 3.2.1) een aantal bijkomende modules ontwikkeld worden. Met de nieuwe richtlijn is vanaf 1 januari 2014 immers een automatische uitwisseling van gegevens mogelijk over de bezoldigingen van werknemers en bedrijfsleiders, levensverzekeringsproducten, pensioenen, eigendom en inkomen uit onroerende goederen. Bovendien kunnen deze gegevens niet alleen voor de vestiging van de belastingen gebruikt worden, maar ook voor de invordering ervan, en dit niet alleen voor de belastingen bedoeld in richtlijn 2010/24/EU, maar ook voor de verplichte socialezekerheidsbijdragen. Kortom, het belang van de koppeling van de gegevens ontvangen door DLO en de dienst CLO-invoering zal nog groter worden aangezien DLO over steeds meer gegevens beschikt die de ontvanger nuttig kan aanwenden bij zijn invordering.

Momenteel is een dergelijke koppeling binnen de FOD Financiën in voorbereiding. De interne dienst Privacy van de FOD Financiën die moet nagaan of de toepassing voor de gegevensuitwisseling in overeenstemming is met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, gaf in januari 2014 een positief advies.

In geval van aanwijzing(en) van belastingontduiking kan de taxatie-agent gegevens opvragen waarover het centraal aanspreekpunt (bij de Nationale Bank van België) beschikt. Belangrijk is dat een vraag tot bankinlichtingen van een buitenlandse belastingadministratie beschouwd wordt als een voldoende aanwijzing van belastingontduiking. Om het invorderingsproces te verbeteren, is het ook aangewezen dat dergelijke gegevens worden doorgestuurd naar de ontvanger.

²⁶ Artikel 319bis WIB92 en artikel 63bis Wbtw.

²⁷ Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 16 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van de richtlijn 77/799/EEG is omgezet in Belgisch recht door de wet van 17 augustus 2013.

²⁸ *Foreign Account Tax Compliance Act*. Deze Amerikaanse wet verplicht alle financiële instellingen wereldwijd om vanaf 1 januari 2014 bepaalde informatie over hun klanten die inwoner of onderdaan zijn van de VS rechtstreeks door te geven aan de Amerikaanse belastingadministratie. De Belgische fiscus zal de inlichtingen ingewonnen bij de financiële instellingen verzamelen en meedelen aan de Amerikaanse belastingadministratie.

²⁹ *Système de Traitement Intégré et de Recouvrement International*, een centraal systeem voor internationale gegevensuitwisseling op het gebied van directe belastingen.

3.2 Adequate beheersinstrumenten

3.2.1 Geautomatiseerde toepassing

Om redenen van efficiëntie werd geopteerd voor de ontwikkeling van één generiek, centraal systeem voor internationale gegevensuitwisseling binnen de FOD Financiën. Dit werd gerealiseerd met het informaticaplatform STIRint. De uitwisseling van inlichtingen, de notificatie³⁰ van de schuldvorderingen, de verzoeken voor bewarende maatregelen en de verzoeken om internationale invorderingsbijstand gebeuren via dit platform. Bedoeling was dat STIRint zou worden gebruikt om de inkomende en uitgaande verzoeken te beheren en het STIMER-project (het systeem voor de geïntegreerde behandeling van de invordering)³¹ voor het schuldenbeheer. Een te ontwikkelen interactie tussen deze twee informaticatools zou ervoor zorgen dat wanneer STIMER een betaling registreerde, een bericht zou worden verzonden naar STIRint. Maar doordat STIMER werd afgevoerd, werd de dienst CLO-Invordering volledig afhankelijk van de informatie die hij krijgt van de lokale ontvangers. Wanneer er dus een betaling gebeurde, en dit niet werd doorgestuurd, blijft het dossier openstaan in STIRint. De dienst CLO-Invordering voert dus elke betaling manueel in, met het risico op materiële vergissingen tot gevolg.

3.2.2 EU-standaardformulieren

Een grote vooruitgang in de internationale invorderingsbijstand kwam er met de ontwikkeling in de schoot van de EU van een tool (*E-Form Editor*) die voorziet in standaardformulieren en in verzending via elektronische weg. Deze standaardformulieren worden gebruikt voor alle verzoeken in het kader van de richtlijn (inlichtingen, notificatie en invordering/bewarende maatregelen). Ze zijn zeer uitgebreid en bevatten veel keuzemenu's. Een voordeel hiervan is dat de standaardteksten en de aangeklikte keuzemenu's automatisch in de taal van de gebruiker verschijnen, enkel de vrije tekstvakken worden niet automatisch vertaald. Naast de volledige aanvraag bevat het standaardformulier een feedbackgedeelte dat de aangezochte staat invult bij afsluiting van het concrete dossier. Zo krijgt men onmiddellijk een volledig zicht op het uiteindelijke resultaat. Bovendien corrigeren deze standaardformulieren zichzelf in geval van materiële vergissingen.

Voor de invorderingsbijstand met de landen die niet tot de EU behoren, worden de verzoeken en bijlagen nog op papier via de post verstuurd, wat een groot tijdverlies betekent. Vermits deze formulieren niet zelfcorrigerend zijn, moet de dienst CLO-Invordering ze ook veel grondiger nakijken. Bovendien moeten alle titels en bijlagen nog vertaald worden. Het zou nuttig zijn de standaardformulieren en het elektronische netwerk uit te breiden tot de niet-EU-landen. Onder andere India is vragende partij.

3.2.3 Opvolgingssysteem

Vermits STIRint enkel als beheersinstrument functioneert, is er nood aan een specifiek opvolgingsinstrument. Voor een concreet verzoek gebeurt die opvolging nu door de *Taskmanager*, een tool die voor alle inkomende en uitgaande verzoeken vervaldata aanmaakt en op die data een signaal verstuurt naar de behandelende ambtenaar. Naast deze automatische

³⁰ De bijstand op het vlak van de notificatie is een officiële kennisgeving.

³¹ Systeem voor de geïntegreerde behandeling van de invordering.

*reminders*³², kunnen de ambtenaren ook manueel termijnen inbrengen, *rappels* genaamd. Om veiligheidsredenen zijn de door Taskmanager ingestelde termijnen strikter dan de Europese verplichtingen.

Voor de opvolging van het geheel van de verzoeken is er geen instrument operationeel³³. De dienst CLO-Invordering heeft dus geen zicht op een eventuele algemene achterstand. De FOD Financiën ontwikkelde wel de tool *Business Application Monitoring (BAM)* waarmee statistieken kunnen worden opgesteld van de briefwisseling, de doorlooptijden en het algemeen beheer. Deze tool zou de achterstand kunnen meten en een zicht geven op de problemlanden in de invorderingsbijstand. Hoewel deze applicatie volledig af is, wacht de dienst CLO-Invordering nog op de goedkeuring om hem te gebruiken.

3.2.4 Best practices

Het Europese steunprogramma Fiscalis heeft tot doel de werking van de belastingstelsels binnen de EU te verbeteren door de samenwerking tussen de deelnemende landen te intensiveren. Het organiseren van internationale werkgroepen moet een doelmatige, doeltreffende en intensieve informatie-uitwisseling en administratieve samenwerking bevorderen. De verschillende landen delen hun *best practices* in deze werkgroepen met als doel elkaar wederzijds te inspireren. Een voorbeeld van een door België overgenomen *best practice* is de nummerplaatscanner uit Nederland, die wordt gebruikt om onbetaalde verkeersbelastingen in te vorderen. Wat specifiek de invordering betreft, zijn in de *Fiscalis Project Group 80* drie subgroepen actief rond wetgeving, IT en processen.

De *VAT Refund*, de internationale fiscale compensatie in btw, is een belangrijk item in deze werkgroepen. Het is een effectief internationaal invorderingsmiddel dat ook bijdraagt tot de neutraliteit van de interne markt. Een aantal landen zijn dan ook voorstander om dit systeem uit te breiden naar de directe belastingen en willen de haalbaarheid van dit voorstel aftoetsen in de werkgroepen.

Het wederkerigheidsbeginsel houdt in dat de lokale ontvangers op de hoogte moeten zijn van het interne recht van de andere staten. Met dat doel wordt een project *Recovery in Europe* uitgewerkt. België is een voortrekker op dit vlak en pleit voor de ontwikkeling van een *Recoverypedia* (naar analogie met Wikipedia). Daarin zouden per land de verschillende invorderingsmaatregelen en de modaliteiten ervan in kaart worden gebracht. De FOD Financiën vermeldt in zijn antwoord dat de Europese Commissie *Recoverypedia* momenteel te ambitieus acht. Wel heeft de commissie recent een eerste nummer gepubliceerd van de nieuwsbrief *EU and International Tax Collection Newsletter*, die op regelmatige basis een overzicht wil bieden van de meest recente Europese en internationale ontwikkelingen op het vlak van inning en invordering.

³² Deze reminders worden dus door het systeem zelf aangemaakt en dienen om meer passieve daden in herinnering te brengen (opvolging van betalingen in een afbetalingsplan, nagaan of een gevraagde vertaling al werd bezorgd enz.).

³³ Bedoeling was dat dit zou gebeuren onder de tool Taskmanager maar vermits alle oude dossiers ook onder Taskmanager ondergebracht werden, brengen deze allemaal nog taken met zich mee, die één voor één moeten worden afgesloten. Aangezien er bij de dienst CLO-Invordering een tekort aan personeel is om de huidige verzoeken te behandelen, is dit onbegonnen werk.

3.2.5 Besluit

Door de dienst CLO-Invordering bij de AAIJ aan te duiden als centraal verbindingsbureau en door het informaticaplatform STIRint te installeren, heeft de FOD Financiën zijn organisatiestructuur aangepast om zijn verplichtingen op het vlak van de internationale invorderingsbijstand na te komen. Dankzij de doorgedreven digitalisering via STIRint is er een adequaat beheersinstrument, maar voor de opvolging is er nog geen systeem beschikbaar. Eventuele achterstanden kunnen niet centraal worden nagegaan, en dus ook niet worden aangepakt. De oprichting van het Bijzonder Invorderingscentrum (BIC) bij de AAIJ is een grote vooruitgang, aangezien de complexe en internationale invorderingsdossiers zo bij gespecialiseerde teams terechtkomen.

Een probleem van informaticatechnische aard is het gebrek aan koppeling tussen STIRint en de registratie van de betalingen. De dienst CLO-Invordering hangt voor deze registratie volledig af van de door de lokale ontvangers doorgegeven betalingen. Het risico op fouten in deze registratie is dus niet onbestaande.

Hoofdstuk 4

Resultaten van de internationale invorderingsbijstand

Er wordt slechts op een zeer beknopte manier gerapporteerd over de internationale invorderingsbijstand. Dat gebeurt in het jaarverslag van de FOD Financiën en in de statistieken die de lidstaten verplicht moeten bijhouden voor de Europese Commissie. Momenteel bestaan er geen *key performance indicatoren* (KPI's)³⁴ om de werkzaamheden van de internationale invorderingsbijstand te meten. De hierna volgende bevindingen van het Rekenhof vloeien dan ook hoofdzakelijk voort uit de steekproef die het heeft uitgevoerd van de inkomende en uitgaande verzoeken om invorderingsbijstand. Het Rekenhof heeft daarbij een betrouwbaarheid van 95 % vooropgesteld als auditstandaard om de steekproefgrootte te bepalen. Het onderzocht in totaal 844 dossiers.

4.1 Geautomatiseerde toepassing STIRint en cijfers jaarverslag FOD Financiën

STIRint, het informaticaplatform om de inkomende en uitgaande invorderingsverzoeken te beheren, maakt het mogelijk het verloop van de procedure te volgen, de ontvangen en verzonden communicatie te lezen en de schulden en de effectief geïnde bedragen te raadplegen. Het inkomende of uitgaande verzoek kan dus in STIRint volledig in elektronische vorm worden opgevolgd en nagekeken. Zoals vermeld in hoofdstuk 3, moet de dienst CLO-Invordering de geïnde bedragen manueel ingeven op basis van lijsten die de plaatselijke ontvangkantoren hebben ingevuld.

STIRint is de enige toepassing die de schulden waarvoor België om invorderingsbijstand wordt verzocht, registreert. In het verleden werden in het ICPC-systeem³⁵ (een geautomatiseerd innings- en boekingssysteem van de belastingen) van de FOD Financiën enkel memofiches opgemaakt. Vanaf januari 2014 bevat het ICPC-systeem ook dergelijke buitenlandse schulden.

De toepassing STIRint bevat nu dus alle info over de buitenlandse (de *inkomende*) en de Belgische (de *uitgaande*) verzoeken om invorderingsbijstand, zowel op grond van bilaterale of multilaterale overeenkomsten als op grond van de EU-richtlijn 2010/24/EU.

³⁴ Kritische prestatie-indicatoren zijn kengetallen op basis waarvan de managementdoelstellingen kunnen worden gemeten en het beleid kan worden bijgestuurd.

³⁵ Inning en Comptabiliteit – *Perception et Comptabilité*.

STIRint is dan ook de informatiebron voor de cijfers over het aantal inkomende en uitgaande verzoeken in het jaarverslag van de FOD Financiën. Een vergelijking door het Rekenhof van de cijfers in STIRint en deze vermeld in het jaarverslag van de FOD Financiën 2012 gaf echter een aantal verschillen. Uit een analyse van de cijfers door de FOD Financiën blijkt dat de cijfers in het jaarverslag enkel de verzoeken bevatten die werden verstuurd met gebruik van de standaardformulieren (zoals opgelegd door richtlijn 2010/24/EU). Daarnaast zijn de verschillen ook te verklaren doordat dossiers retroactief aan het jaar 2012 werden toegewezen nadat de cijfers in het jaarverslag werden opgenomen.

De twee volgende tabellen geven de evolutie weer van het aantal inkomende en uitgaande verzoeken van 2004 tot 2012.

Tabel 2 – Aantal inkomende verzoeken aan België 2004-2012

Jaren	Vragen om					
	Inlichtingen		Notificatie		Invorderingsbijstand	
	Aan EU-lidstaten	Aan andere staten	Aan EU-lidstaten	Aan andere staten	Aan EU-lidstaten	Aan andere staten
2004	52	0	0	0	126	13
2005	51	2	2	0	256	17
2006	66	4	16	0	201	6
2007	51	0	54	0	230	4
2008	47	0	128	0	245	1
2009	49	0	152	0	262	1
2010	45	0	110	0	276	3
2011	79	0	81	0	338	3
2012	502	7	59	0	272	1

Bron: jaarverslag FOD Financiën en voor 2012 gecorrigeerde cijfers na consultatie STIRint

De spectaculairste stijging van de inkomende verzoeken om invorderingsbijstand, quasi een verdubbeling, is deze in 2005 van de EU-lidstaten, als gevolg van de uitbreiding van de EU met tien lidstaten in 2004.

In het jaar 2012 is er een opvallend sterke stijging van de vragen om inlichtingen van de EU-lidstaten. Meer dan 90 % daarvan is afkomstig uit Nederland. Wat de invorderingsbijstand betreft, is het voornamelijk Frankrijk dat verzoeken richt aan België, hoofzakelijk in het kader van de grensarbeid en het handelsverkeer. Zo was in datzelfde jaar 80 % van de inkomende verzoeken om invorderingsbijstand afkomstig van Frankrijk.

Uit een analyse van de cijfers 2012 door het Rekenhof is gebleken dat voor de inkomende vragen om inlichtingen en om notificatie vanuit de EU-lidstaten uitsluitend beroep wordt gedaan op de EU-richtlijn. Voor de verzoeken om invorderingsbijstand vanuit de EU-lidstaten wordt in zeldzame gevallen (2) nog gebruik gemaakt van het Benelux-verdrag en in heel beperkte mate (28) van de DBV's. In 2012 wordt voor het eerst één vraag ingediend voor

bewarend beslag³⁶. De nieuwe richtlijn laat dit bewarend beslag expliciet toe. Uit de praktijk blijkt echter dat veel lidstaten moeilijkheden ondervinden om dit bewarend beslag toe te passen. Zo is bv. voor Luxemburg en Ierland steeds de beslissing van een rechter vereist. Dergelijke beslissing verhoogt echter de kostprijs van de invorderingsbijstand. In het kader van de wederkerigheid blijft de procedure van bewarend beslag dan ook vaak nog dode letter.

Tabel 3 – Aantal uitgaande verzoeken van België 2004-2012

Jaren	Vragen om					
	Inlichtingen		Notificatie		Invorderingsbijstand	
	Aan EU-lidstaten	Aan andere staten	Aan EU-lidstaten	Aan andere staten	Aan EU-lidstaten	Aan andere staten
2004	559	77	0	0	41	6
2005	649	34	0	0	471	4
2006	697	40	0	0	1.296	2
2007	780	52	0	0	1.115	2
2008	565	42	0	0	1.014	9
2009	509	39	0	0	952	18
2010	695	39	0	0	1.125	20
2011	878	72	0	0	1.523	35
2012	894	61	2	0	807	10

Bron: jaarverslag FOD Financiën en voor 2012 gecorrigeerde cijfers na consultatie STIRint

Net zoals bij de inkomende verzoeken, is er ook in 2005 een spectaculaire stijging van het aantal uitgaande verzoeken om invorderingsbijstand, een vertienvoudiging ten opzichte van het jaar voordien, omwille van de uitbreiding van de EU met tien lidstaten. De uitzonderlijke toename in 2011 is vooral het gevolg van een éénmalige internationale invorderingsactie door de AAI (zie punt 4.3).

Wat de vragen om notificatie betreft, geeft de tabel voornamelijk een nulcijfer omdat elk uitvoerbaar verklaard kohier voor de directe belasting automatisch wordt genotificeerd.

Opvallend is het grote verschil tussen het aantal inkomende en uitgaande verzoeken om inlichtingen en invorderingsbijstand. België heeft door zijn open economie veel vertakkingen naar het buitenland en speelt een voortrekkersrol in het gebruik van de mogelijkheden van de internationale invorderingsbijstand. Meer dan de helft van de uitgaande verzoeken is aan Frankrijk en Nederland gericht³⁷. Vervolgens richt België zijn vragen hoofdzakelijk aan Duitsland, Spanje, UK en Polen. De meeste vragen om invorderingsbijstand vinden hun oorsprong in de grensarbeid, grensbewoning en vertakkingen van Belgische bedrijven in het buitenland. Voor Spanje betreft het een groot aantal naar daar geëmigreerde Belgen.

³⁶ Als de schuldvordering of de uitvoerbare titel het voorwerp uitmaakt van een betwisting of wanneer voor de schuldvordering nog geen uitvoerbare titel bestaat, kan een verzoek om bewarende maatregelen worden ingediend als de wettelijke regels van kracht in de aangezochte lidstaat en zijn administratieve praktijk een dergelijke procedure toelaten.

³⁷ In 2012 vertegenwoordigen Frankrijk en Nederland samen 57 % van het totaal aantal verzoeken om invorderingsbijstand. Voor de vragen om inlichtingen betreft het een aandeel van 63 %.

Specifiek voor Polen hebben de uitgaande verzoeken betrekking op Poolse arbeiders die tijdelijk in België tewerkgesteld waren.

In 2012 stuurde België voor het eerst drie vragen om bewarend beslag³⁸. Uit de praktijk blijkt opnieuw dat de lidstaten dit instrument zeer weinig kunnen aanwenden. De ontvangers zijn vragende partij om te beschikken over een databank die per land een overzicht geeft van de wettelijke invorderingsmogelijkheden, en dus ook van de maatregelen van bewarend beslag per land.

Net zoals voor de inkomende verzoeken, hanteert België hoofdzakelijk de Europese richtlijn om verzoeken te versturen naar de Europese lidstaten. Enkel sporadisch maakt België nog gebruik van het Benelux-verdrag³⁹ en in beperkte mate van de DBV's⁴⁰. Zoals reeds vermeld, kunnen DBV's binnen de EU nog bruikbaar zijn in het geval de schuldvordering ouder is dan tien jaar of het bedrag van de schuldvordering lager is dan 1.500 euro.

Het aantal uitgaande vragen aan niet-EU-lidstaten is beperkt en is voornamelijk gericht aan de Verenigde Staten, Marokko, Turkije, India en Canada.

4.2 Statistieken voor de Europese Commissie

Elke EU-lidstaat moet jaarlijks het aantal inkomende en uitgaande verzoeken om inlichtingen, notificatie en invordering, het bedrag van de betrokken schuldvorderingen en de geïnde bedragen meedelen aan de Europese Commissie.

Tot 2010 werden in de statistiek de geïnde bedragen per land en per jaar van de schuldvordering waarop het geïnde bedrag betrekking had, opgenomen. Vanaf 2011 worden enkel nog de gecumuleerde statistieken van de directe belastingen en de btw voorgelegd aan de Europese Commissie. De uitsplitsing van het geïnde bedrag per jaar waarop de schuldvordering betrekking heeft, is niet meer mogelijk sinds 2011. Het is dan ook niet meer mogelijk deze statistieken te vergelijken in de tijd voor de directe belasting.

De volgende tabellen geven de inningspercentages weer van de inkomende en uitgaande verzoeken tot 2011. Nadien is ook deze berekening niet meer mogelijk.

---

³⁸ Twee aan Spanje en één aan Nederland.

³⁹ Vier verzoeken om invorderingsbijstand.

⁴⁰ In totaal 143 waarvan hoofdzakelijk verzoeken om invorderingsbijstand aan Frankrijk.

Tabel 4 – Inningspercentage inkomende verzoeken verstuurd in het kader van de EU-richtlijn

Jaar	In te vorderen bedragen	Geïnd bedrag in het jaar zelf	Inningspercentage voor het betrokken jaar	Inningspercentage tot eind 2010
2005	16.235.579,05	66.702,23	0,41 %	3,49 %
2006	12.553.006,28	457.573,80	3,65 %	5,98 %
2007	12.910.395,99	211.533,90	1,64 %	4,02 %
2008	195.917.023,98	153.548,47	0,08 %	0,44 %
2009	10.027.203,92	172.005,52	1,72 %	5,08 %
2010	14.732.966,97	390.948,11	2,65 %	/
2011	18.100.346,83	Geen cijfers meer beschikbaar	/	/

Bron: statistieken voor de Europese Commissie – model A van de AAI

Tabel 5 – Inningspercentage uitgaande verzoeken verstuurd in het kader van de EU-richtlijn

Jaar	In te vorderen bedragen	Geïnd bedrag in het jaar zelf	Inningspercentage voor het betrokken jaar	Inningspercentage tot eind 2010
2005	8.899.422,46	176.398,68	1,98 %	13,70 %
2006	34.798.010,51	751.831,13	2,16 %	11,55 %
2007	30.586.421,21	686.657,44	2,24 %	9,75 %
2008	19.207.303,23	900.649,42	4,69 %	11,70 %
2009	22.526.817,47	498.124,98	2,21 %	7,29 %
2010	71.699.050,01	785.849,44	1,10 %	/
2011	48.668.517,28	Geen cijfers meer beschikbaar	/	/

Bron: statistieken voor de Europese Commissie – model A van de AAI

Uit tabel 4 blijkt dat de bedragen waarvoor aan België invorderingsbijstand wordt gevraagd vrij stabiel blijven met een uitschieter in 2008. Uitschieters zijn meestal te wijten aan de vraag om invorderingsbijstand voor een fraudedossier met een groot bedrag aan openstaande schuldvordering. De bedragen waarvoor België invorderingsbijstand vraagt aan de EU-lidstaten (tabel 5) vertonen globaal een stijgende tendens over de jaren.

Zowel voor de inkomende als de uitgaande verzoeken zijn de inningspercentages, in het jaar waarin om invorderingsbijstand is gevraagd, zeer laag. De invorderingsmaatregelen die worden genomen om uitvoering te geven aan een verzoek dat in een bepaald jaar is ontvangen, zijn veelal niet volledig afgerond in datzelfde jaar.

Dergelijke statistieken geven echter geen totaalbeeld van het effect van de procedures van wederzijdse bijstand, en dit om de volgende redenen⁴¹:

⁴¹ Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de toepassing van de regeling betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit bepaalde bijdragen, rechten en belastingen alsmede andere maatregelen, COM (2006) 43 definitief, p. 8.

- De cijfers houden geen rekening met de bedragen die debiteuren rechtstreeks aan de verzoekende lidstaten betalen na de notificatie van een schuld of de inleiding van een invorderingsprocedure door de aangezochte lidstaten.
- Uit de statistieken kan niet worden afgeleid of de schuldvorderingen na het indienen van het verzoek om wederzijdse bijstand eventueel zijn verminderd naar aanleiding van latere betwistingen van de belastingschulden.
- De geïnde bedragen houden geen rekening met eventuele afbetalingsplannen.

Voorts kunnen de lidstaten zelf kiezen of ze de netto- dan wel de brutobedragen vermelden in de statistieken, maar ze moeten die keuze wel aangeven. België heeft ervoor geopteerd de nettobedragen op te nemen. Dat houdt in dat de som van de hoofdsom, de intresten, de kosten en de boete, verminderd met de kosten van invordering, effectief wordt doorgestort naar de verzoekende lidstaat en als dusdanig genoteerd staat in de statistieken.

Sinds 2012 haalt de dienst CLO-Invordering de gecumuleerde statistiek (directe belastingen en btw) voor de Europese Commissie automatisch uit het informaticaplatform STIRint. Tijdens de uitvoering van de steekproef stelde het Rekenhof echter de volgende tekortkomingen vast:

- De schuldvorderingen waarvoor de Vlaamse belastingadministratie (VLABEL) invorderingsbijstand vraagt via de dienst CLO-Invordering, zijn opgenomen in STIRint, maar indien VLABEL de inning van die schuldvorderingen niet doorgeeft aan de dienst CLO-Invordering, zijn deze geïnde bedragen niet opgenomen in STIRint. De bijwerking van STIRint met de gegevens van de gewesten gebeurt enkel jaarlijks.
- De schuld geboekt in STIRint wordt overschat. Eenzelfde schuld voor verschillende personen waarvan de invordering gebeurt bij elke persoon, wordt bij het niet-aanvinken als gesplitste schuld in STIRint meermaals opgenomen, hoewel deze schuld maar eenmaal moet worden geboekt (zie verder punt 4.4.1).
- De schuld geboekt in STIRint wordt onderschat. In meerdere dossiers is vastgesteld dat de schuld opgenomen in de standaardformulieren een hoger bedrag vermeldt dan de schuldvordering opgenomen in STIRint.
- Net zoals vastgesteld bij de statistieken gericht aan de Europese Commissie, bevatten de inningen vermeld in STIRint niet de rechtstreekse betalingen aan de verzoekende lidstaten ten gevolge van een actie in het kader van de invorderingsbijstand. Evenmin worden de schuldvorderingen verminderd naar aanleiding van latere betwistingen.

Dergelijke onvolkomenheden hebben tot gevolg dat de statistieken die naar de Europese Commissie worden verstuurd, niet volledig en niet juist zijn.

4.3 Specifieke internationale invorderingsactie van de AAI

In 2011 verrichtte de AAI een eenmalige actie internationale invordering, naar analogie met een procedure die de Deense invorderingsadministratie succesvol heeft toegepast. Belastingenschuldigen die in het buitenland verblijven, werden verzocht hun fiscale schulden in België zo snel mogelijk te betalen. Bij geen of onvoldoende reactie werd waar mogelijk een beroep gedaan op een verzoek om invorderingsbijstand of andere invorderingsacties. Het operationeel plan 2011 van de AAI stelde een invorderingsratio van 3,5 % voorop, te behalen op 31 december 2011. De aanslagen waarvoor geen invorderingsbijstand mogelijk

was of die zonder resultaat bleven na de toepassing van deze actie, of aanslagen waarvoor insolventiemaatregelen waren genomen in het buitenland, moesten worden opgenomen in een vraag om *ontlasting*⁴². De AAI beoogde 6,5 % van dergelijke aanslagen te ontlasten.

Deze doelgerichte invorderingsactie betrof 21.617 belastingaanslagen voor 11.632 belastingplichtigen die samen een openstaande schuld van 154.657.695 euro vertegenwoordigden.

Tabel 6 – Resultaat op 31 december 2011 internationale invorderingsactie van de AAI

Omschrijving	Aantal gevestigde aanslagen	Bedrag	Behaald % t.o.v. totale openstaande schuld
Volledige of gedeeltelijke betaling	5.517	9.435.297	6,10 %
Aanslagen opgenomen in een vraag om ontlasting*	4.593	36.248.625	23,44 %
Rest van de aanslagen	11.507	108.973.773	70,46 %
Totaal	21.617	154.657.695	100 %

* De ontvanger oordeelt soeverein over een vraag om ontlasting. De stappen die hij hierbij moet uitvoeren, zijn schriftelijk vastgelegd.

Bron: cijfers dienst Risicobeheer: directie III/I van de AAI

Op 31 december 2011 heeft deze internationale invorderingsactie geleid tot een inningspercentage van 6,1 %, wat hoger is dan de vooropgestelde invorderingsratio van 3,5 %. Van het openstaande bedrag van 154.657.695 euro vertegenwoordigen Luxemburg, Frankrijk en Spanje samen zo'n 55 %. Nadere analyse van de volledige en gedeeltelijke betalingen wijst op de grote verschillen in inningspercentages voor de diverse landen zowel binnen als buiten de EU. Denemarken inde voor België zo'n 36 % van de schuldvorderingen, Zweden zo'n 26 % terwijl Ierland, Griekenland, Estland en Letland nauwelijks iets invorderden. Dergelijke verschillen wijzen op de uiteenlopende inzet en bevoegdheden van de invorderingsdiensten in de betrokken landen waaraan België zijn verzoeken richt. Ook strenge interne wetgeving kan het resultaat van de invorderingsbijstand beïnvloeden. Zo is in Ierland een uitspraak van een rechter nodig voordat bewarend beslag kan worden gelegd op de bankrekeningen.

De categorie *Rest van de aanslagen* omvat onder meer belastingaanslagen waarvoor afbetalingstermijnen worden toegestaan of aanslagen waarbij de ontvanger oordeelde dat het dossier nog niet mocht worden afgesloten, bv. wegens het openvallen van een erfenis. Op 31 mei 2012 heeft de AAI de nog openstaande aanslagen voor een bedrag van 108.973.773 voor het laatst geëvalueerd. In totaal werd nog 5,33 % van de uitstaande schuldvorderingen betaald, werd zo'n 24 % in ontlasting genomen en was 19,25 % van de schuldvorderingen niet geïnd wegens onvermogen. Rekening houdend met het geboekte resultaat op 31 mei 2012 bedraagt het uiteindelijke inningspercentage zo'n 9,85 %⁴³.

De AAI heeft deze specifieke invorderingsactie geëvalueerd. Het bleek vaak mogelijk bedragen te innen door gewoon een aanmaning tot betaling te versturen. De instrumenten

⁴² Schuldvorderingen die definitief oninvorderbaar worden beschouwd, kunnen "in ontlasting" worden genomen, wat erop neerkomt dat de schuldvordering in feite na zekere tijd wordt opgegeven.

⁴³ Inningspercentage als volgt berekend: (9.435.297 geïnd bedrag tot 31 december 2011 + 5.804.345 geïnd bedrag tussen 31 december 2011 en 31 mei 2012) / 154.657.695 totale openstaande schuld = 9,85 %.

van de eigenlijke invorderingsbijstand heeft de AAI in eerste instantie nog niet moeten hanteren. De AAI somt echter een aantal redenen op waarom het inningspercentage niet hoger kan liggen:

- De insolventie van de betrokken belastingplichtigen is veruit de belangrijkste reden.
- De belastingplichtige woont in een land waarvoor het dubbelbelastingverdrag niet voorziet in een invorderingsbijstand. Voor België zijn landen zoals Zwitserland, Canada, Argentinië, Costa Rica, Israël, Japan, Hongkong, Nieuw-Zeeland, de Verenigde Arabische Emiraten en Saoedi-Arabië belangrijk.
- De ouderdom van de schuldvorderingen speelt een belangrijke rol. Hoe ouder de schuldvorderingen, hoe moeilijker te innen.
- De beoogde belastingplichtigen zijn moeilijk te bereiken. Het bestand van de adressen van de betrokken belastingplichtigen was niet *up to date*. Van de verstuurd brieven kwam een groot aantal terug met de vermelding “verhuisd”. Enkel bij de vermelding van een nieuw adres was het voor de AAI mogelijk een verzoek tot invorderingsbijstand te versturen. Uiteindelijk was het voor zo’n 3 % van de openstaande schuldvorderingen niet mogelijk correcte gegevens van de belastingplichtigen terug te vinden.
- Een aantal belastingplichtigen ontvingen de brief en reageerden niet of nauwelijks. Indien deze geen eigenaar waren van een onroerend goed, was het succes op invordering minimaal.
- Er is geen verhaal mogelijk op de erfgenamen bij overlijden van de erfenis.
- Een aantal belastingplichtigen sloot een afbetalingsplan af waarbij de toekomstige betalingen nog niet vervat zitten in het genoemde invorderingspercentage van 9,85 %.

De AAI heeft momenteel geen plannen om deze invorderingsactie te herhalen. In 2011 kon de AAI tijdens de schoolvakantie uitzonderlijk een beroep doen op jobstudenten, die gebruik hebben gemaakt van het internet om de financiële en de adresgegevens van de betrokken belastingplichtigen te bepalen. Op basis daarvan werd een overzicht gemaakt van nuttige internetsites per land.

4.4 Resultaten van de nieuwe richtlijn 2010/24/EU

Om na te gaan of de nieuwe richtlijn 2010/24/EU leidt tot een verbetering van de inningspercentages heeft het Rekenhof een steekproef uitgevoerd. Het vergeleek daarvoor de inningspercentages van de dossiers van inkomende en uitgaande verzoeken om invorderingsbijstand verstuurd via het standaardformulier die werden afgesloten in 2012 met dossiers waarbij de verzoeken niet gebeurden via het standaardformulier en die werden afgesloten in 2012. Aangezien het gebruik van het standaardformulier pas vanaf 1 januari 2012 verplicht was, heeft het Rekenhof ook de inningspercentages berekend voor dossiers van inkomende verzoeken om invorderingsbijstand afgesloten in de eerste helft van 2013. Aangezien STIRint het niet mogelijk maakt deze correct te berekenen, houden de door het Rekenhof gecorrigeerde inningspercentages rekening met de spontane betalingen, de vermindering van de schuldvorderingen na bezwaren en de bedragen van de schuldvorderingen opgenomen in de standaardformulieren maar niet in STIRint. De steekproef trachtte ook na te gaan of het gebruik van de standaardformulieren een invloed heeft op de doorlooptijden.

4.4.1 Inningspercentages inkomende verzoeken

Het Rekenhof heeft de inningspercentages berekend, door voor de dossiers respectievelijk afgesloten in 2012 en in de eerste helft van 2013, het totaal geïnde bedrag te delen door de totale schuldvordering.

Tabel 7 – Inningspercentages inkomende verzoeken

Inningspercentages	Zonder standaard-formulier 2012	Met standaard-formulier 2012	Met standaard-formulier 2013
Inningspercentage STIRint	19,21 %	4,38 %	9,56 %
Inningspercentage STI-Rint exclusief grootste schuldvordering(en)	27,16 %	28,19 %	14,55 %
Gecorrigeerd inningspercentage	44,58 %	5,61 %	10,60 %
Gecorrigeerd inningspercentage exclusief grootste schuldvordering(en)	73,02 %	26,79 %	15,38 %

Bron: door het Rekenhof berekende percentages op grond van de steekproef

Dossiers met het verplichte gebruik van de standaardformulieren sinds 1 januari 2012 en afgesloten eind 2012 of midden 2013 bevatten enkel de geïnde bedragen gedurende 2012 en/of de eerste helft 2013. Uit de steekproef blijkt dat ongeveer de helft van de geïnde bedragen van dossiers zonder standaardformulier zijn verspreid over meerdere jaren (minimum twee), wat een verklarende factor is voor het feit dat de inningspercentages voor dergelijke dossiers hoger liggen. Uit de statistieken voor de Europese Commissie kon immers (tot 2011) worden afgeleid dat het inningspercentage van de bedragen in het jaar van de verzending van het verzoek zeer laag ligt. De steekproef toont aan dat de inningspercentages voor dossiers die binnen een termijn van hooguit anderhalf jaar worden afgesloten ook na de invoering van de nieuwe richtlijn laag blijven.

Het inningspercentage wordt in belangrijke mate beïnvloed door de aanwezigheid van grote bedragen aan schuldvorderingen, meestal fraudedossiers waarbij de AII niets kan invorderen. Het meest sprekende voorbeeld is een in te vorderen bedrag van Denemarken van 2.493.032,57 euro dat ongeveer 85 % vertegenwoordigt van het totaal in te vorderen bedrag aan inkomende verzoeken verstuurd via het standaardformulier waarvan de dossiers zijn afgesloten in 2012. De schuldvordering dateerde van 2007 en had betrekking op het belastbaar tijdperk 2001. De vraag om invorderingsbijstand werd echter pas gesteld in 2012 en ondertussen was de betrokken belastingplichtige reeds uitgeschreven uit het Belgische bevolkingsregister.

De steekproef wijst uit dat de internationale invorderingsbijstand overwegend aanleiding geeft tot totaal tegenovergestelde resultaten: ofwel wordt er niets ingevorderd ofwel alles.

Tabel 8 – Inningspercentages bij inkomende verzoeken

Inningspercentages	Zonder standaard-formulier 2012	Met standaard-formulier 2012	Met standaard-formulier 2013
Inningspercentage gelijk aan nul	22,69 %	54,39 %	51,14 %
Inningspercentage gelijk aan 100 % of meer	57,14 %	38,6 %	42,05 %
Gedeeltelijke inning	20,17 %	7,02 %	6,82 %

Bron: door het Rekenhof berekende percentages op grond van de steekproef

De belangrijkste reden waarom de invorderingsbijstand zonder resultaat blijft, is de insolabiliteit of het feit dat de belastingplichtige verhuisd is of niet meer in België werkt. Een interne instructie internationale invorderingsbijstand van de AAI van 27 juli 2012 schrijft voor dat twee maanden na ontvangst van een buitenlands verzoek de ontvanger de dienst CLO-Invordering moet informeren over de vermogenstoestand van de belastingplichtige. Indien het vermogensonderzoek uitwijst dat er geen invorderingsmogelijkheden zijn, brengt de dienst CLO-Invordering de verzoekende lidstaat hiervan op de hoogte en mag het dossier worden afgesloten. Een deelwaarneming in 2013 toont aan dat in ongeveer de helft van de dossiers de termijn van twee maanden wordt overschreden. Tijdens het onderzoek van het Rekenhof was de dienst CLO-Invordering nog niet gestart met de controle op de uitvoering van deze instructie.

Daarnaast is er een duidelijk verband tussen de hoogte van het inningspercentage en de grootte van de schuldvordering. Voor de dossiers met een standaardformulier wordt in 2012 en 2013 haast niets ingevorderd wanneer de schuldvordering hoger ligt dan de gemiddelde schuldvordering. Kleinere bedragen maken duidelijk meer kans op invordering. Grote schuldvorderingen hebben meestal te maken met (georganiseerde) fraude en fraudeurs slagen erin te verdwijnen of zich onvermogen voor te doen.

Het inningspercentage verhoogt echter wanneer de cijfers in STIRint worden gecorrigeerd met de spontane betalingen, de verminderingen van de schuldvorderingen en de foutief uit de standaardformulieren overgenomen bedragen. Opvallend is het zeer grote verschil voor inkomende verzoeken zonder standaardformulier tussen het inningspercentage berekend volgens STIRint en het gecorrigeerde percentage. De oorzaak was een overschatting van de schuldvorderingen met een bedrag van 1.936.711,22 euro (d.i. 23,39 % van de totale schuldvorderingen) omdat eenzelfde schuld meerdere malen werd geboekt. Het aandeel van de spontane betalingen aan de verzoekende lidstaat, dat varieert van zo'n 22,35 % tot 42,61 % van de totale schuldvordering, heeft eveneens een positieve invloed op het inningspercentage.

4.4.2 Inningspercentages uitgaande verzoeken

Naar analogie met de inkomende verzoeken heeft het Rekenhof op grond van de steekproef de invorderingsresultaten van de uitgaande verzoeken berekend voor 2012. De volgende tabel geeft de inningspercentages weer voor de belangrijkste landen waaraan België zijn verzoeken richt.

Tabel 9 – Inningspercentages

Inningspercentages	Zonder standaardformulier 2012	Met standaardformulier 2012
Inningspercentage STIRint	20,54 %	12,35 %
Frankrijk	21,45 %	14,96 %
Nederland	29,62 %	0,00 %
Duitsland	75,97 %	5,56 %
Groot-Brittannië	20,88 %	10,62 %
Spanje	6,06 %	NR
Polen	1,07 %	0,00 %
Luxemburg	65,38 %	NR
Inningspercentage STIRint exclusief grootste schuldvorderingen	35,71 %	14,93 %
Frankrijk	27,78 %	19,48 %
Nederland	40,68 %	0,00 %
Duitsland	121,54 %	6,82 %
Groot-Brittannië	36,27 %	14,92 %
Spanje	30,50 %	NR
Polen	1,97 %	0,00 %
Luxemburg	45,45 %	NR
Gecorrigeerd inningspercentage	27,07 %	11,08 %
Frankrijk	33,25 %	15,12 %
Nederland	39,04 %	0,37 %
Duitsland	88,13 %	5,56 %
Groot-Brittannië	20,88 %	11,79 %
Spanje	7,8 %	NR
Polen	1,07 %	0,00 %
Luxemburg	65,38 %	NR
Gecorrigeerd inningspercentage exclusief grootste schuldvorderingen	47,83 %	13,03 %
Frankrijk	43,32 %	19,70 %
Nederland	56,82 %	0,37 %
Duitsland	140,99 %	6,82 %
Groot-Brittannië	36,27 %	16,57 %
Spanje	39,26 %	NR
Polen	1,97 %	0,00 %
Luxemburg	45,45 %	NR

NR: niet relevant, slechts één item beschikbaar in de steekproef

Bron: door het Rekenhof berekende percentages op grond van de steekproef

Omwillen van een onderschatting van de schuldvordering in STIRint voor uitgaande verzoeken met het standaardformulier en afgesloten in 2012, stijgt het gecorrigeerde inningspercentage niet. Opvallende conclusie echter is dat de verzoeken die België verstuurt naar het buitenland via het standaardformulier, voor ongeveer 80 % geen enkel resultaat opleveren. Insolventie en het gegeven dat de belastingplichtige niet langer bekend is in de aangezochte lidstaat zijn de belangrijkste oorzaken.

Voor de uitgaande verzoeken verstuurd via het standaardformulier is de meting van het resultaat zeer recent. De steekproef toont aan dat de inningspercentages voor de verzoeken die binnen het jaar worden afgesloten en die gebeurden in het kader van de nieuwe richtlijn, vrij laag blijven.

Opvallend zijn de grote verschillen in inningspercentages tussen de verschillende landen. Ook bij de uitgaande verzoeken beïnvloedt de aanwezigheid van een grote schuldvordering het resultaat. Voor Polen stelt zich een specifiek probleem, de AAI kan omwille van de schrijfwijze van Poolse letters, de belastingplichtigen aan wie ze de verzoeken wil richten niet altijd juist identificeren. Wellicht is dit een van de verklarende factoren voor het lage inningspercentage.

4.4.3 Grensoverschrijdende fiscale compensatie

Grensoverschrijdende fiscale compensatie is mogelijk tussen Belgische belastingtegoeden en buitenlandse schulden waarvoor België om invorderingsbijstand werd gevraagd. Doordat de buitenlandse schulden niet bevoorrecht zijn, worden de buitenlandse schulden pas na de Belgische schulden aangezuiverd. Voor de inkomende verzoeken is de fiscale compensatie enkel van toepassing indien de betrokken buitenlandse belastingplichtige door zijn Belgische activiteit een recht op teruggave creëert. De steekproef van het Rekenhof heeft uitgewezen dat zowel voor de inkomende als voor de uitgaande verzoeken de fiscale compensatie nauwelijks wordt toegepast. Daarnaast komt nog de moeilijkheid dat de AAI op de hoogte moet zijn van alle Belgische belastingtegoeden. Momenteel heeft de AAI bijvoorbeeld nog geen zicht op de gewestelijke belastingtegoeden.

4.4.4 Doorlooptijden van de verzoeken om invorderingsbijstand

Conform de Uitvoeringsverordening van de Europese Commissie van 18 november 2011⁴⁴ moet elke aangezochte lidstaat uiterlijk binnen de termijn van zes maanden de verzøkende lidstaat in kennis stellen van het resultaat van de invordering. Het dossier moet niet afgesloten worden binnen deze periode, maar om de zes maand moet wel een stand van zaken worden meegedeeld aan de verzøkende lidstaat. Het Rekenhof kon met de steekproef enkel de totale doorlooptijd meten, vanaf de ontvangstdatum van het verzoek tot de verzendingsdatum van het antwoord.

Voor de inkomende verzoeken zonder standaardformulier waarvan het dossier werd afgesloten in 2012, bedraagt de totale gemiddelde doorlooptijd 441 dagen. Voor de inkomende verzoeken met gebruik van het standaardformulier bedraagt de totale gemiddelde doorlooptijd 85 dagen.

⁴⁴ Artikel 20 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1189/2011 van de Commissie van 18 november 2011 tot vaststelling van nadere voorschriften voor sommige bepalingen van richtlijn 2010/24/EU.

Voor de uitgaande verzoeken kon het Rekenhof enkel de totale doorlooptijden berekenen voor de verzoeken verstuurd via het standaardformulier. Gemiddeld bedraagt de totale doorlooptijd een viertal maanden.

Vermits de via het standaardformulier verstuurde verzoeken ten vroegste begin 2012 werden ingediend, is het nog te vroeg om uit de gemiddelde doorlooptijden conclusies te trekken.

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat een groot aantal verzoeken die de ontvangers naar de dienst CLO-Invordering sturen, niet in aanmerking komen voor de invorderingsbijstand conform de EU-richtlijn. Zo stuurde de dienst CLO-Invordering 33 % van de uitgaande verzoeken niet door naar het buitenland omdat de bedragen onder de drempelwaarde van 1.500 euro lagen of omdat de schuldvorderingen ouder waren dan vijf jaar. Het Rekenhof acht een bewustmaking van de ontvangers over de mogelijkheden en beperkingen van de nieuwe EU-richtlijn dan ook aangewezen.

4.4.5 Verschil tussen de invorderingsverzoeken en de invorderingsresultaten

De nieuwe richtlijn 2010/24/EU betekent vooral op praktisch vlak een verbetering. De standaardformulieren vergemakkelijken en versnellen de uitwisseling van vragen om inlichtingen en van de verzoeken om invorderingsbijstand. Inhoudelijk blijven de ontvangers grotendeels geconfronteerd met dezelfde problematiek als voorheen. Voor de verzoeken om invorderingsbijstand die aan België worden gericht voor buitenlanders die in België inkomsten genieten, zijn er twee categorieën. Schulden van buitenlandse kaderleden zijn gemakkelijk invorderbaar; meestal volstaat een vraag om inlichting en is een vraag om invorderingsbijstand zelfs niet meer nodig. Moeilijk invorderbaar zijn de schulden van buitenlandse belastingplichtigen die in België inkomsten hebben genoten en waarvoor onder-tussen de belastbare inkomsten en de voor beslag vatbare goederen niet meer voorhanden zijn.

Daarnaast heeft de audit een praktische tekortkoming aan het licht gebracht inzake niet-inwoners voor wie het nationaal nummer niet bekend is. Voor de ontvangers is het niet mogelijk voor dergelijke niet-inwoners de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) te raadplegen, zodat de meest recente werkgever niet langer bekend is. De praktijk wijst nochtans uit dat loon- en bankbeslag tot de meest efficiënte instrumenten behoort om openstaande schulden in te vorderen.

Faling en onvermogen zijn de typische moeilijkheden voor invordering waarbij de ontvanger nauwelijks signalen ontvangt wanneer een belastingplichtige moedwillig zijn onvermogen organiseert. Buitenlandse curatoren en vereffenaars lichten België niet in wanneer een buitenlandse belastingplichtige met Belgische schulden onvermogen wordt. Bovendien kan de ontvanger het fiscale voorrecht niet inroepen bij de invordering van buitenlandse schulden en zijn deze schuldvorderingen evenmin gewaarborgd door een wettelijke hypotheek. Van alle inkomende en uitgaande dossiers die in de loop van 2012 werden afgesloten, heeft 22 % niet geleid tot een resultaat wegens insolventie⁴⁵.

---

⁴⁵ Cijfers van de dienst CLO-Invordering.

Kenmerkend voor de internationale invorderingsbijstand is het povere resultaat voor grote schuldvorderingen. Vandaar de belangrijke beslissing om de dienst CLO-Invordering en de ontvangkantoren Buitenland vanaf 2014 deel te laten uitmaken van het Bijzonder Invorderingscentrum bij de AAI, dat onder meer de complexe invorderingsdossiers zal behandelen.

De internationale invorderingsbijstand wordt pas ingeschakeld wanneer de nationale invorderingsmaatregelen te kort schieten. De efficiëntie is dan ook sowieso beperkter. Het preventieve effect van dit juridische instrument mag echter niet miskend worden. De spontane binnenlandse betalingen naar aanleiding van een verzoek tot invordering gericht aan het buitenland spreken hier voor zich.

Hoofdstuk 5

Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

De internationale invorderingsbijstand omvat zowel het antwoorden op gevraagde inlichtingen, het notificeren van documenten als het nemen van bewarende of uitvoerende maatregelen op activa aanwezig op het grondgebied ter uitvoering van een buitenlandse belastingvordering. België is gebaat bij een goed functionerende internationale invorderingsbijstand vermits het er veelvuldig gebruik van maakt.

5.1.1 Juridisch kader

De internationale invorderingsbijstand wordt mogelijk gemaakt door een groot aantal multilaterale (OESO/EU/Benelux) en bilaterale (DBV's) verdragen. Vele DBV's bevatten, naar het voorbeeld van artikel 27 uit de OESO-modelovereenkomst van 2003, een clause die in ruime invorderingsbijstand voorziet (31 landen) of in beperkte invorderingsbijstand (vier landen). De EU-lidstaten verlenen elkaar hoofdzakelijk invorderingsbijstand op grond van de Invorderingsrichtlijn.

Vermits de procedure van internationale invorderingsbijstand in de oude richtlijn te log werd bevonden, werd een nieuwe richtlijn 2010/24/EU ontwikkeld. Vanaf 1 januari 2012 kunnen ook invorderingsverzoeken worden verstuurd voor regionale of lokale belastingen. De Vlaamse belastingadministratie (VLABEL) maakte hiervan gebruik, met 41 verzoeken om inlichtingen en vijftien verzoeken om invorderingsbijstand verzonden door of gericht aan VLABEL. Deze uitbreiding kan er ook voor zorgen dat door de samenvoeging van de federale en de lokale schuldvorderingen, de drempel van 1.500 euro kan worden bereikt, zodat de richtlijn kan worden toegepast. Dit is niet onbelangrijk vermits de steekproef van het Rekenhof heeft aangetoond dat de dienst CLO-Invordering een belangrijk deel van de uitgaande verzoeken niet heeft verstuurd naar het buitenland omdat de bedragen deze drempel niet haalden.

Ter versnelling van de wederzijdse bijstand versoepelt de nieuwe EU-richtlijn het uitputtingsbeginsel. Een lidstaat kan nu bijstand vragen zelfs indien er nog voor beslag vatbare activa op zijn grondgebied aanwezig zijn. Daarnaast zorgen de doorgedreven digitalisering (met de nieuwe opgelegde standaardformulieren) en de uniforme uitvoerbare titel, voor een cruciale tijdswinst.

De nieuwe EU-richtlijn bepaalt dat lidstaten spontaan inlichtingen kunnen uitwisselen over belastingteruggaven aan belastingplichtigen die gevestigd zijn in een andere lidstaat. Internationale fiscale compensatie in directe belastingen vindt momenteel echter enkel plaats nadat een verzoek tot invorderingsbijstand werd ingediend. De aangezochte staat verifieert op dat moment of er door haar eventuele teruggaven gepland zijn voor die belastingschuldige. De toepassing *VAT-refund* gaat inzake btw echter veel verder en is een uit-

gesproken voorbeeld van een effectieve spontane uitwisseling van gegevens die kan leiden tot een fiscale compensatie.

Eveneens nieuw in de nieuwe EU-richtlijn is dat de ambtenaren van een bepaalde lidstaat kunnen afreizen naar andere lidstaten om deel te nemen aan administratieve onderzoeken. Ook is het nu juridisch mogelijk verkregen of gevraagde inlichtingen die nuttig kunnen zijn voor een derde lidstaat, te sturen naar deze lidstaat. Van beide mogelijkheden werd echter nog geen gebruik gemaakt in België.

5.1.2 Organisatie en beheersinstrumenten

Het plan om STIRint, het informaticaplatform dat onder meer de inkomende en uitgaande verzoeken om invorderingsbijstand beheert, te linken aan STIMER, de toepassing voor het schuldbeheer, is niet gerealiseerd. Bovendien werd het STIMER-project recent stopgezet. De dienst CLO-Invordering moet bijgevolg de geïnde bedragen manueel invoeren in STIRint, wat het risico op fouten verhoogt. Voorts heeft de steekproef van het Rekenhof uitgezeten dat schuldvorderingen opgenomen in STIRint zowel onderschat als overschat zijn. Spontane, rechtstreekse betalingen aan de verzoekende staat worden niet opgenomen in STIRint en schuldvorderingen worden niet verminderd bij succesvolle betwistingen. De bedragen in STIRint zijn dus niet volledig en dus onjuist, waardoor ook de statistieken (gebaseerd op STIRint) voor de Europese Commissie niet volledig correct zijn.

De dienst CLO-Invordering onderwerpt de inkomende en de uitgaande verzoeken eerst aan een inhoudelijke controle voor ze te verzenden naar de betrokken ontvangers. De ontvanger blijft verantwoordelijk voor de uiteindelijke invordering. De rapportering van de dienst CLO-Invordering over de internationale invorderingsbijstand is zeer beknopt en omvat enkel de statistieken bestemd voor het jaarverslag van de FOD Financiën en voor de Europese Commissie.

Een globaal opvolgingsinstrument van de invorderingsbijstand is nog niet beschikbaar bij de FOD Financiën. Doorlooptijden en invorderingspercentages worden nog niet centraal berekend en opgevolgd.

Momenteel worden de inlichtingen die het *Direct Taxation Liaison Office* (DLO) van de FOD Financiën ontvangt vanuit het buitenland, via de gegevensuitwisseling in het kader van de vaststelling van de belastingschuld, niet gekoppeld met de invorderingsbestanden van de dienst CLO-Invordering bij de AAI. Nochtans is deze gegevensuitwisseling essentieel om een overzicht te hebben van de voor beslag vatbare activa in het buitenland, waardoor de ontvanger zijn slaagkans op invordering kan vergroten.

5.1.3 Resultaten invorderingsbijstand

De eenmalige internationale invorderingsactie van de AAI in 2011 heeft als resultaat gehad dat zo'n 9,85 % van de schuldvorderingen zijn geïnd. Uit de evaluatie van de resultaten door het Rekenhof blijkt dat de insolventie van de betrokken belastingplichtigen, het niet bestaan van een DBV met invorderingsbijstand en het niet terugvinden van de correcte gegevens van de betrokken belastingplichtigen veruit de voornaamste redenen zijn van de lage inningspercentages.

Op basis van zijn steekproef kon het Rekenhof de inningspercentages berekenen rekening houdende met de spontane betalingen en de verminderingen van schuldvorderingen ingevolge ingediende bezwaren. De lage inningspercentages worden in belangrijke mate veroorzaakt door de grote fraudedossiers waarbij de ontvanger er niet in slaagt om nog iets in te vorderen. Voor de inkomende verzoeken leidt de internationale invorderingsbijstand doorgaans ofwel tot de volledige inning van de schuldvordering of tot totaal geen resultaat. Hoe kleiner de bedragen, hoe meer kans op invordering. Insolvabiliteit, emigratie of het niet langer arbeidsactief zijn van de belastingplichtige in België zijn de belangrijkste redenen waarom de invorderingsbijstand niet leidt tot een positief resultaat. Voor de uitgaande verzoeken zijn vooral de verschillen in invorderingspercentages tussen de verschillende EU-lidstaten opvallend. De steekproef heeft eveneens aangetoond dat de geïnde bedragen in het jaar waarin het verzoek werd ingediend zeer laag blijven, ook met gebruik van de standaardformulieren zoals opgelegd door de nieuwe EU-richtlijn.

De steekproef wees uit dat zowel voor de inkomende als voor de uitgaande verzoeken de fiscale compensatie nauwelijks wordt toegepast. De buitenlandse schulden die niet bevoordrecht zijn, het ontbreken van een Europees fiscaal identificatienummer voor natuurlijke personen en het niet-kennen van de belastingteruggaven van de gewestelijke overheden verklaren in belangrijke mate het lage aantal uitgevoerde fiscale compensaties bij de directe belastingen. Ook de verzoeken tot bewarend beslag zijn nog zeer miniem.

5.2 Aanbevelingen

5.2.1 Benutting juridische mogelijkheden

Het Rekenhof acht het aangewezen dat het aantal DBV's met invorderingsbijstand, voornamelijk met landen die veel expats tewerkstellen in België en met economische groeielanden, wordt uitgebreid. Voor DBV's die reeds ondertekend zijn, is een snelle ratificatie aan te bevelen.

Hoewel het materiële toepassingsgebied van de internationale invorderingsbijstand steeds meer werd uitgebreid, is ook daar nog verbetering mogelijk. Ook niet fiscale schulden zoals achterstallige onderhoudsbijdragen (ingevorderd door een dienst die behoort tot de FOD Financiën) zouden er deel van kunnen uitmaken. Voorts zou het expliciet toelaten van vorderingen naar aanleiding van strafrechtelijke sancties en van de verplichte socialezekerheidsbijdragen een grote vooruitgang betekenen. Hoe meer vorderingen kunnen samengevoegd worden, hoe lager de administratieve kost van invordering. Een dergelijke uitbreiding vergt echter overeenstemming op EU-vlak.

Voor de (zowel EU- als niet-EU-)landen waarmee een DBV met invorderingsbijstand werd gesloten, worden de verzoeken en bijlagen op papier via de post verstuurd. Een uitbreiding van de standaardformulieren tot deze landen met een DBV is aan te raden aangezien de standaardformulieren het vertaalwerk grotendeels automatiseren. De EU-landen hanteren het beveiligde elektronische *Common Communication Network* voor de verdere opvolging van de dossiers. Uitbreiding van dit netwerk naar niet EU-landen zou de efficiëntie van de invorderingsbijstand verhogen.

De benutting van de wettelijke mogelijkheid van spontane uitwisselingen en de uitbreiding van de fiscale compensatiemogelijkheden is aangewezen om de kloof tussen de invorde-

ringsverzoeken en de invorderingsresultaten te verkleinen. De *VAT-refund* is hierbij een efficiënt voorbeeld van fiscale compensatie. Het unieke btw-nummer maakt het mogelijk om de btw-plichtige gericht te identificeren.

Op korte termijn is een algemene fiscale compensatie in directe belastingen wellicht niet mogelijk, onder meer door het extra personeel en bijkomende financiële middelen die daarvoor vereist zijn.

De invoering van een versterkte samenwerking tussen België en zijn buurlanden daarentegen, naar het voorbeeld van Estland en Finland, is wel haalbaar. Het Rekenhof beveelt aan met de buurlanden, waarmee de meeste verzoeken worden uitgewisseld, een overeenkomst te sluiten waardoor ambtenaren elkaars databanken gericht kunnen raadplegen om de solvabiliteit van de belastingplichtige na te gaan, te controleren over welke activa deze beschikt en zo de makkelijkste weg van invordering te kiezen. Daarnaast maakt dit raadplegen van elkaars databanken ook een internationale fiscale compensatie mogelijk. Dit alles aan een relatief lage administratieve kost. Bijkomend voordeel is dat het aantal bijstandsverzoeken zal verminderen. Eens de verzoekende staat zelf, aan de hand van het raadplegen van de databank, heeft vastgesteld dat het weinig nut heeft een verzoek in te dienen, zal hij dit immers ook niet meer doen.

5.2.2 Betere aanwending beheersinstrumenten

Systematische uitwisseling van informatie binnen de FOD Financiën, van het *Direct Taxation Liaison Office* (DLO) naar de dienst CLO-Invordering van de AAI (momenteel de Dienst Transversale Invordering), met respect voor de privacyregels, is aangewezen. Dergelijke gegevensuitwisseling vergemakkelijkt immers de opsporing van voor beslag vatbare activa in het buitenland en maakt de invorderingsmodellen accurater. Het project STIRint 3 dat instaat voor de uitwisselingsverplichtingen in het kader van de richtlijn 2011/16/EU is in opstartfase. Aangezien deze richtlijn voorziet in de automatische uitwisseling van een groot aantal gegevens, zal de gerichte koppeling van de DLO-modules met de modules van de dienst CLO-Invordering de efficiëntie van de invordering zeker vergroten.

De invoer van gegevens in STIRint moet worden verbeterd zodat het in de toekomst een volledig en correct beeld kan verschaffen van de inkomende en uitgaande verzoeken alsook van de bereikte resultaten van de invorderingsbijstand. Op basis van deze informatie kunnen de werkzaamheden op het vlak van de invorderingsbijstand beter worden opgevolgd en bijgestuurd.

De oprichting van het Bijzonder Invorderingscentrum bij de AAI is positief. De audit van het Rekenhof heeft immers uitgewezen dat de invorderingsbijstand voor grote schulden, meestal verbonden met een complex fraudedossier, niet leidt tot een succesvolle inning.

De steekproef van het Rekenhof heeft aangetoond dat een van de voornaamste redenen waarom de invorderingsbijstand zonder resultaat blijft, de insolvabiliteit is van de belastingplichtige. De FOD Financiën vaardigde een instructie uit die de ontvanger verplicht de dienst CLO-Invordering binnen de twee maanden te informeren over de vermogenstoestand van de belastingschuldige, om korter op de bal te spelen en dergelijke dossiers sneller te kunnen afsluiten. De dienst CLO-Invordering (Dienst transversale invordering) moet beter opvolgen of die instructie wordt nageleefd. Opdat deze dienst een beter zicht zou

hebben op de verzoeken om invorderingsbijstand, is het nuttig deze verzoeken te klasseren volgens de ouderdom van de schuldvordering en het land van verzoek. Op die manier kan de dienst deze schuldvorderingen gerichter analyseren en bespreken binnen het Europese steunprogramma Fiscalis wanneer de samenwerking met bepaalde landen stelselmatig aanleiding geeft tot problemen.

Fiscalis, dat tot doel heeft de werking van de belastingstelsels binnen de EU te verbeteren en *best practices* uit te wisselen, verdient zeker verdere ondersteuning. De eenmalige internationale invorderingsactie van de AAI, naar Deens voorbeeld, is voortgevloeid uit het Fiscalisprogramma. Ook het Europese initiatief voor de ontwikkeling van *Recoverypedia*, een databank waarin per land de verschillende invorderingsmaatregelen en -modaliteiten in kaart worden gebracht, moet worden voortgezet. Dit kan ook een eerste aanzet zijn om de verzoeken om bewarende maatregelen te doen toenemen. De nood aan *Recoverypedia* is hoog aangezien de FOD Financiën niet voorziet in specifieke opleidingen over de invorderingsbijstand en invorderingsmogelijkheden in het buitenland.

Het Rekenhof acht het aangewezen een oplossing te zoeken voor het feit dat buitenlandse schulden van niet-inwoners voor wie het nationaal nummer niet bekend is, niet kunnen worden geraadpleegd in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, om loonbeslag mogelijk te maken.

Antwoord van de minister van Financiën

Bijlage

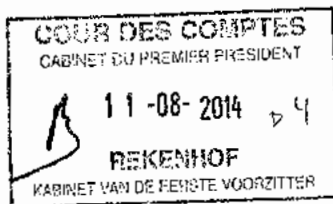
Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

Brussel, 05-08-2014

140904

Atz. : Wetstraat 12, 1000 Brussel

De Minister van Financiën

De heer Philippe Roland

Eerste Voorzitter
Rekenhof
Regentschapsstraat 2
1000 Brussel

uw bericht van
2 juli 2014

uw kenmerk
A4.-3.700.696 B9

ons kenmerk
BFIN/FIS/MDM/240623
VP 2013/01122.5

bijlage(n)

Audit van de internationale invorderingsbijstand voor de directe belastingen

Mijnheer de Eerste Voorzitter,

Ik heb uw brief van 2 juli 2014 samen met het ontwerpverslag over de audit van de internationale invorderingsbijstand voor de directe belastingen goed ontvangen en met de nodige aandacht gelezen.

De mogelijkheden die toenemende internationalisering biedt aan burgers en bedrijven mogen niet misbruikt worden om zich van de fiscale verplichtingen te ontdoen. Gelet op de territoriaal begrensde invorderingsbevoegdheid van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering is internationale samenwerking onontbeerlijk. De nood aan verdere samenwerking zal in de toekomst enkel toenemen. België zal een constructieve rol blijven spelen in de uitwerking van nieuwe internationale regelgeving en nieuwe invorderingsprocedures om zo de strijd te kunnen blijven aangaan tegen de fiscale fraude.

Voor meer informatie over uw dossier kunt u terecht bij:

Patrick De Mets
Adviseur-generaal
Alg. Adm. Inning en Invordering – OEO – Internationale Relaties
Tel.: 0257/62.827
Fax: 0257/95149
E-mail: patrick.demets@minfin.fed.be
E-mail van de dienst: staff.recovery@minfin.fed.be

be

Ik ben tevreden dat het Rekenhof heeft vastgesteld dat de reeds bestaande mogelijkheden betreffende internationale invorderingsbijstand op een correcte wijze toegepast worden.

Wat betreft de in de audit geuite aanbevelingen zullen er door de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering de nodige maatregelen getroffen worden om deze zo snel als mogelijk verder te onderzoeken en uit te voeren.

Met bijzondere hoogachting,

hoo Koen GEENS, *Peter de Wint*

Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.
Il existe aussi une version française de ce rapport.

U kunt dit verslag raadplegen of downloaden
op de internetsite van het Rekenhof.

WETTELIJK DEPOT
D/2014/1128/16

PREPRESS EN DRUKWERK
Centrale drukkerij van de Kamer van volksvertegenwoordigers

ADRES
Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.
+32 2 551 81 11

FAX
+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be